Milestones - The Second Phase - 2006 - Karjat

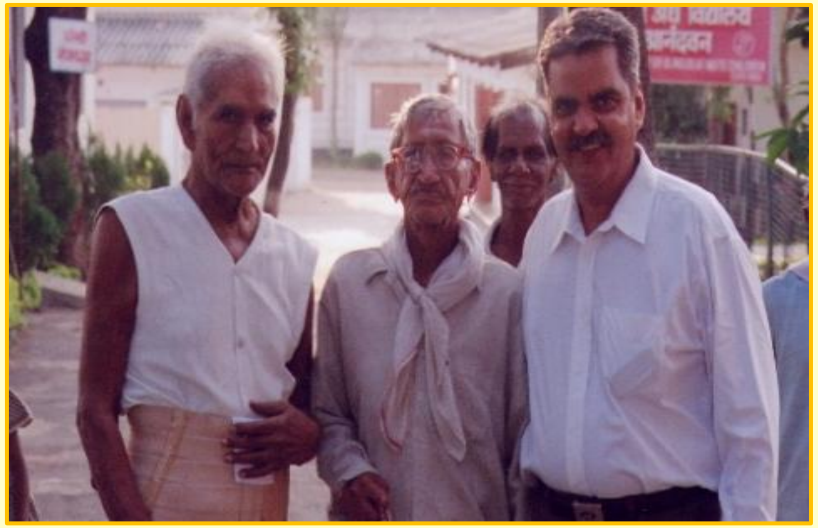

- **Inspired by the pioneering Rehabilitation Centre of Baba Amte's "Anandvan" for the leprosy afflicted near Nagpur,** the trustees of Shraddha decided to scale up their operations with a new open type of protected care.

- **With the encouragement & blessings of Baba Amte and Prakash Amte,** a new institution to provide a humane compassionate rehabilitation of the mentally ill roadside destitute was founded at a large 6.5 acre plot in Karjat on the outskirts of Mumbai in March 2006.

- **It aimed to house & shelter 120+** wandering mentally-ill destitutes.

PLOT PURCHASED - DECEMBER 2004

THE ENTRANCE

AERIAL VIEW OF THE CENTER

AERIAL VIEW OF THE CENTER

AERIAL VIEW OF THE CENTER

PRAYER & MEDITATION CENTER

A TULSI PLANT (RELIGIOUS SYMBOL) IN EACH WARD

CENTRAL COURTYARD BETWEEN 3 WARDS

With the blessings of Baba Amte the Karjat centre was inaugurated by his son, Magsaysay Award & Padma Shri Recipient Prakash Amte in March 2006

Inspirational Words from Magsaysay Award & Padma Vibhushan Recipient
Baba Amte

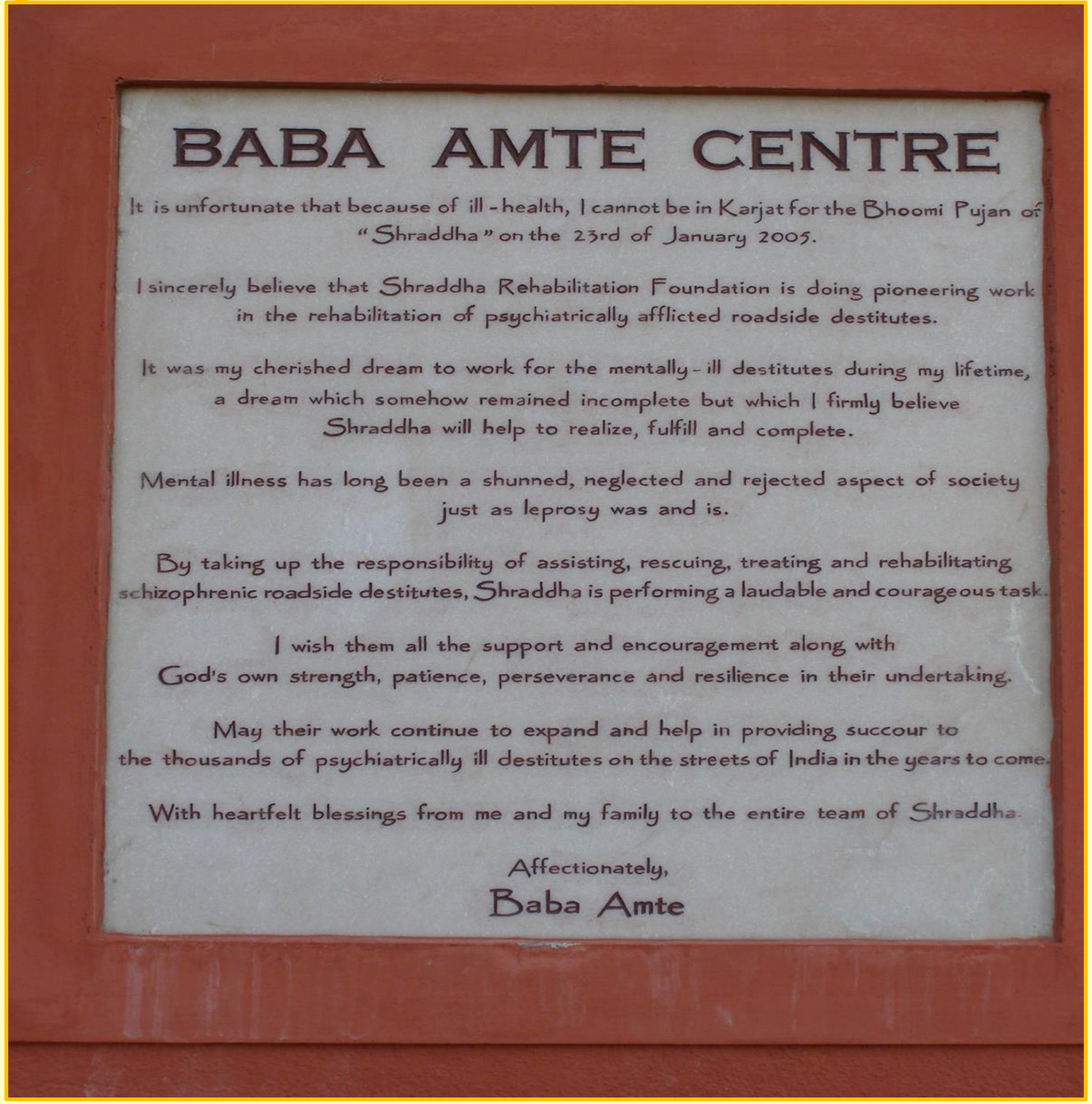

It is unfortunate that, because of ill health, I cannot be in Karjat for the bhoomi-pujan of "Shraddha Farms" on the 23rd of January 2005.

I sincerely believe that Shraddha Rehabilitation Foundation is doing pioneering work in the rehabilitation of psychiatrically afflicted roadside destitutes. It was my cherished dream to work for the mentally ill destitutes during my lifetime, a dream which somehow remained incomplete but which I firmly believe Shraddha will help to realize, fulfill and complete.

Mental illness has long been a shunned, neglected and rejected aspect of society, just as leprosy was and is. By taking up the responsibility of assisting, rescuing, treating and rehabilitating schizophrenic roadside destitutes, Shraddha is performing a laudable and courageous task.

I wish them all the support and encouragement along with God's own strength, patience, perseverance and resilience in their undertaking. May their work continue to expand and help in providing succour to the thousands of psychiatrically ill destitutes on the streets of India in the years to come.

With heartfelt blessings from me and my family to the entire team of Shraddha,

Affectionately,

Baba Amte

THE SHRADDHA LOGO ON THE CENTRAL WARD

SHRADDHA
THE FAITH

The word Shraddha comes from Sanskrit, meaning

'Devotion'

The Logo of Shraddha consists of
The Symbols of the Gods

On extreme left is the Hindu symbol of Ganpati
Next is the Muslim symbol of Allah
In the center is the Cross of Christianity
After that is Sikh-Punjabi symbol of Ek Onkar
Lastly is the Parsi symbol of the Holy Fire

All Humanity is One,
All Faith is One,
All Suffering is One

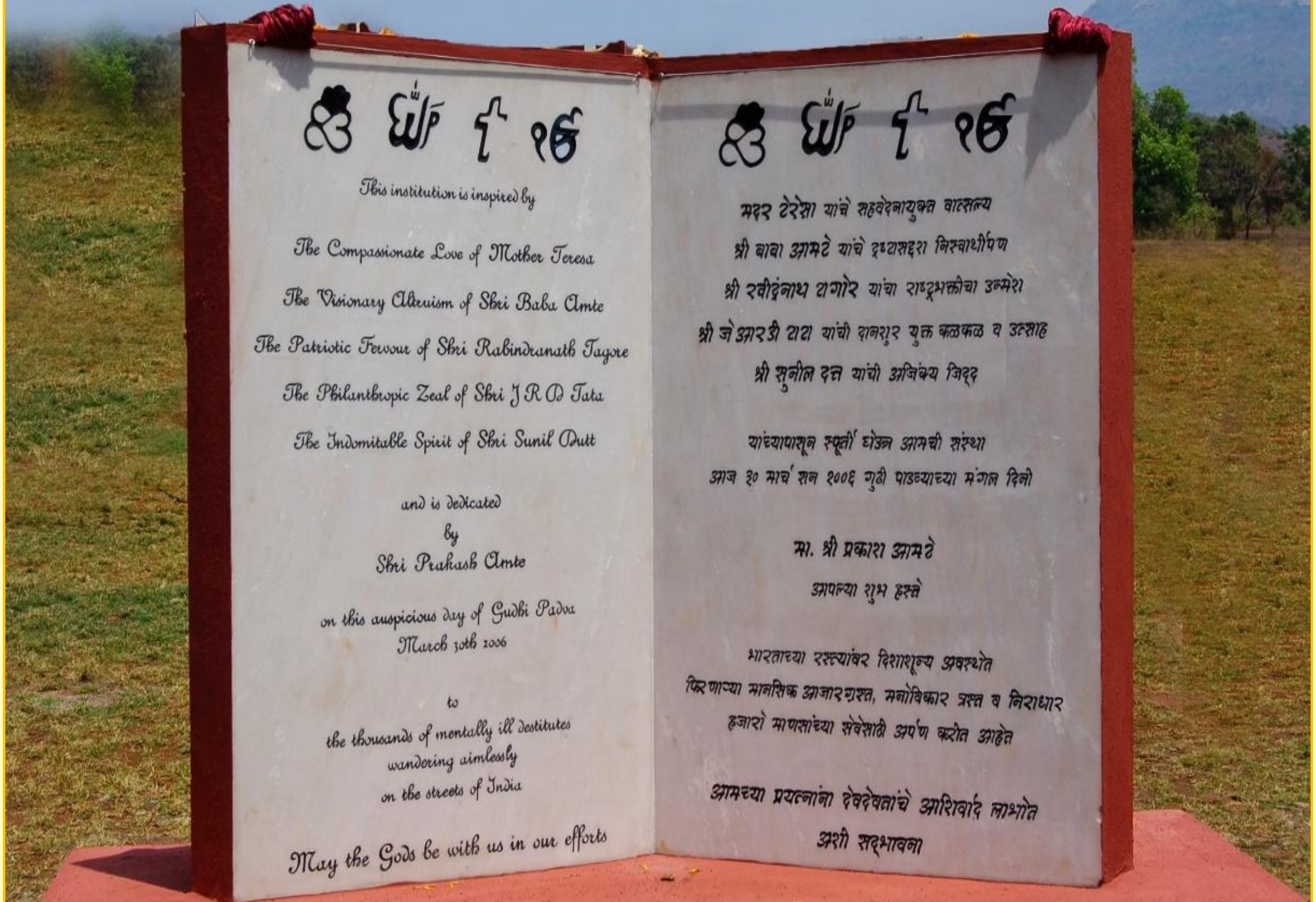
This institution is inspired by
The Compassionate Love of Mother Teresa
The Visionary Altruism of Shri Baba Amte
The Patriotic Fervour of Shri Rabindranath Tagore
The Philanthropic Zeal of Shri J R D Tata
The Indomitable Spirit of Shri Sunil Dutt
and is dedicated
by
Shri Prakash Amte
on this auspicious day of Gudhi Padva
March 30th 2006
to
the thousands of mentally ill destitutes
wandering aimlessly
on the streets of India
May the Gods be with us in our efforts
मदर टेरेसा यांचे सहवेदनायुक्त वात्सल्य
श्री बाबा आमटे यांचे द्रष्टासदृश निस्वार्थीपण
श्री रवींद्रनाथ टागोर यांचा राष्ट्रभक्तीचा उन्मेश
श्री जे आर डी टाटा यांची दानशूर युक्त कळकळ व उत्साह
श्री सुनील दत्त यांची अजिंक्य जिद्द
यांच्यापासून स्फूर्ती घेऊन आमची संस्था
आज ३० मार्च सन २००६ गुढी पाडव्याच्या मंगल दिनी
मा. श्री प्रकाश आमटे
आपल्या शुभ हस्ते
भारताच्या रस्त्यांवर दिशाशून्य अवस्थेत
फिरणाऱ्या मानसिक आजारग्रस्त, मनोविकार ग्रस्त व निराधार
हजारो माणसांच्या सेवेसाठी अर्पण करीत आहेत
आमच्या प्रयत्नांना देवदेवतांचे आशिर्वाद लाभोत
अशी सद्भावना

MAHARASHTRA News

MARATHI

NAVAKAL Mumbai

APRIL 2006

रविवार
नवाकाळ
मुंबई, २ एप्रिल, २००६

रस्त्यावर भरकटणाऱ्या मनोरुग्णांसाठी 'श्रद्धा' एक आशेचा किरण!

मुंबई, शनिवार- मनोरुग्ण! व्यावहारिक जगाच्या पलीकडे, स्वत:च्या भावविश्वात रमणारे, समोर कोणीतरी असल्याचा आभास करत बडबडणे, एकच कृती सारखी सारखी करणे या मोजक्या काही मनोरुग्णांच्या समस्या आहेत. रस्त्यावर नकळत नजरेस येणारे हे मनोरुग्ण हे समाजातील उपेक्षित घटक आहेत. बसस्थानक, रेल्वे स्थानक व रस्ते आदी परिसरात हमखास आढळणारे हे मनोरुग्ण स्वत:च्या तंद्रीत मग्न असतात. या मनोरुग्णांना मदतीचा हात दिला. श्रद्धा पुनर्वसन केंद्राने! भारतातील रस्त्यांवर फिरणाऱ्या मनोरुग्णांसाठी वाहून घेतलेल्या या केंद्राच्या फार्मचा उद्घाटन सोहळा गुरुवारी ज्येष्ठ समाजसेवक बाबा आमटे यांचे सुपुत्र डॉ. प्रकाश आमटे यांच्या हस्ते पार पडला.

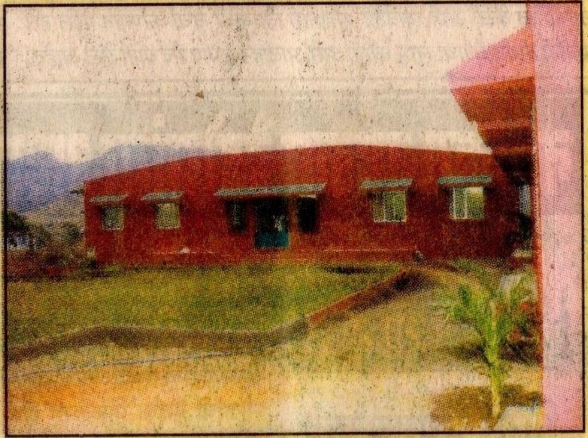

डॉ. भरत वाटवानी व डॉ. स्मिता वाटवानी यांच्या अथक प्रयत्नाने हे श्रद्धा पुनर्वसन केंद्र उभे राहिले आहे. मनोविकार तज्ज्ञ असलेल्या वाटवानी दाम्पत्यांनी या रुग्णांसाठी काही तरी करायचा मनात निर्धार केला होता.

मध्य रेल्वेच्या कर्जत स्थानकापासून २ किमी अंतरावर असणाऱ्या वैनगावात हे पुनर्वसन केंद्र उभे राहिले आहे. १९८८ मध्ये दहिसर येथे दोन मजल्याच्या इमारतीमध्ये सर्वप्रथम श्रद्धा पुनर्वसन केंद्राची सुरुवात झाली. सामाजिक जाणिवेतून सुरुवात झालेल्या केंद्रात अगोदर फक्त ३० रुग्णांची सोय होती. रस्त्यावर फिरणाऱ्या मनोरुग्णांना या केंद्रात आणले जायचे. २ ते ३ महिने औषधोपचार करून त्यांना घरी सोडण्याची व्यवस्था या केंद्रातून विनामूल्य सेवा दिली जायची.

डॉ. वाटवानी दाम्पत्याला अजूनही यापेक्षा मोठे काही तरी करायची इच्छा होती. मित्र परिवार व बँकेच्या सहकार्याने डिसेंबर २००४ मध्ये त्यांनी कर्जत येथील वैनगावात सुमारे साडेसहा एकर जमीन विकत घेतली. मनोरुग्ण स्वबळावर पायावर उभे राहण्यासाठी ज्येष्ठ समाजसेवक बाबा आमटे यांच्या 'आनंदवन'च्या धर्तीवर हे फार्म विकसित करण्याचे डॉ. भरत वाटवानी यांनी ठरविले. गुढीपाडव्याच्या शुभमुहूर्तावर श्रद्धा पुनर्वसन केंद्राचे उद्घाटन झाले. बाबांची आज एक इच्छा या केंद्राद्वारे पूर्ण झाली. बाबांनी कुष्ठरोगी व इतर रुग्णांसाठी बरेच कार्य केले पण मनोरुग्ण मात्र तेवढे राहिले होते, असे डॉ. प्रकाश आमटे भाषणात म्हणाले. वर्ध्याला एका कामानिमित्त आलेले डॉ. भरत वाटवानी हे 'आनंदवन'ला बाबा आमटे यांना भेटण्यासाठी गेले. पण बाबा यावेळी हेमलकासा येथे माझ्याकडे होते. हेमलकासा येथील परिसर पाहून प्रभावित झालेले डॉ. वाटवानी यांनी मनोरुग्णांसाठी असाच उपक्रम करण्याचा निर्धार केल्याचे प्रकाश आमटे यांनी पुढे सांगितले.

'स्किझोफ्रेनिया'

वैद्यकीय परिभाषेत मनोरुग्णाला 'स्किझोफ्रेनियो पेशंट' संबोधले जाते. ज्या रोगामध्ये विचार, भावना व कृती यामध्ये फारकत पडत जाते असा हा मानसिक रोग अशी स्किझोफ्रेनियाची व्याख्या आहे.

कुक्कुटपालन व शेती

कर्जतच्या जमिनीवर मनोरुग्णांना स्वयंरोजगाराचे साधन म्हणून कुक्कुटपालन, शेती व दुग्धव्यवसाय आदींचे प्रशिक्षण देण्यात येणार आहे. बहुतेक रुग्ण ग्रामीण भागातील असल्याचे ते हे सहज शिकतील, असे डॉ. वाटवानी म्हणाले. सध्या या केंद्रात २५ पुरुष व १७ स्त्रिया आहेत. यात बहुतेक महाराष्ट्रातील आहे.

डॉक्टरांची मेहनत

मनोरुग्णांकडून सहजासहजी माहिती काढणे अवघड असल्याचे येथील निवासी डॉक्टरांनी सांगितले. रस्त्यावर भटकत असणाऱ्या या मनोरुग्णांना येथे आणल्यावर येथे त्यांची स्वच्छता होते. जेवायला दिले जाते. पण सुरुवातीला कधी कधी हे मनोरुग्ण रागात येऊन आमच्यावर हल्लाही करतात. पण नंतर हळूहळू प्रेमाने आम्ही त्यांच्याकडून नाव, पत्ता आदी माहिती काढण्यास सुरुवात करतो. पण यात बराच वेळ जातो.

श्रद्धा पुनर्वसन केंद्रांची त्या रुग्णाला घरच्यांपर्यंत पोहोचविण्याची जबाबदारी असते. पण हा मनोरुग्ण कधीही पूर्ण माहिती सांगत नाही. कधी जिल्हा तर कधी तालुका! अशा वेळी रुग्णाचे घर शोधणे कठीण असल्याची खंत या निवासी डॉक्टरांनी व्यक्त केली. श्रद्धा पुनर्वसन केंद्राच्या ताफ्यात चेतन पाटील, डॉ. जिन्टो अब्राहम, ध्रुव बढेकर, अनुप के. के. व जोसी असा अनुभवी सहकाऱ्यांचा समावेश आहे.

श्रद्धा पुनर्वसन केंद्र स्थापन झाल्यापासून आजपर्यंत ८०० मनोरुग्णांना त्यांच्या घरी सुखरूप पोहोचविले आहे. समाजात मनोरुग्णांकडे दुर्लक्ष केले जाते. त्यामुळे मदतीचा ओघही कमी असल्याचे डॉ. वाटवानी यांनी सांगितले. तुम्हाला कोणा मनोरुग्णाला जर श्रद्धा केंद्रात आणायचे असेल किंवा आर्थिक मदत करायची असेल तर पुढील पत्त्यावर संपर्क साधू शकता.

श्रद्धा पुनर्वसन केंद्र
वैनगाव, कर्जत (पू.).
मोबाईल- ९८५०६८१७८१, ९२२६२२७११४
कार्यालय श्रद्धा मानसरोवर
ऑफ न्यू लिंक रोड,
बोरिवली (प.)-४००१०३
दूरध्वनी- ९८९२५९३४३७
२८९५५०२०/ २८९१५४५१
५५७३९२६९/५६८५२६२८

NATIONAL

News

HINDI

NAVBHARAT

APRIL 2006

नवभारत

मुंबई, रविवार, 9 अप्रैल 2006

मनोरोगियों का जीवन संवारता है श्रद्धा फाउंडेशन

कार्यालय संवाददाता

मुंबई. आप रास्ते से गुजर रहे हों और आपको बदहाल अवस्था में मैले-कुचैले कपड़े पहने कोई दिख जाए जो आप पहली नजर में उसे भिखारी समझते होंगे. आपका सोचना कई बार गलत भी हो सकता है. सड़कों पर ऐसी हालत में घूमनेवाले अपने घर से बिछड़े मानसिक रूप से असंतुलित रोगी भी होते हैं. ऐसे ही मानसिक रोगियों का इलाज कर उन्हें उनके परिवार से मिलाने के कार्य में महानगर की श्रद्धा रिहैबिलिटेशन फाउंडेशन संस्था जुटी है.

मध्यप्रदेश के सिमोनी जिले का आदिक (15 वर्षीय) अपने परिवार से पिछले 5 वर्षों से बिछड़कर रास्तों पर भटकता हुआ बदहाल अवस्था में अपना जीवन गुजार रहा था. जनवरी 2006 में कर्जत शहर के रिक्शा चालकों ने उसे दयनीय हालत में श्रद्धा रिहैबिलिटेशन फाउंडेशन के हवाले किया. वहीं दूसरी तरफ आदिक के घरवालों ने 5 वर्षों से गायब अपने चिराग के जिंदा होने की आस लगभग छोड़ ही दी थी. दो माह तक आदिक का इलाज करने के बाद जब श्रद्धा फाउंडेशन के कार्यकर्ता कुछ दिनों पहले

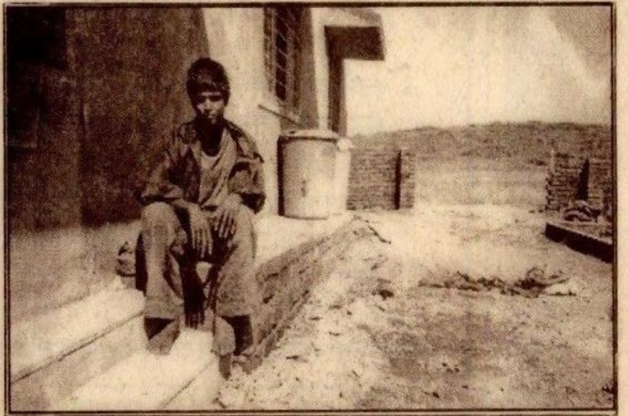

जब उसे घर छोड़ने गए तो आदिक के परिवार वालों की आंखों से खुशी के आंसू बंद होने का नाम नहीं ले रहे थे. आदिक की तरह ही मध्यप्रदेश के सागर जिले का युवक पप्पू पिछले 2 वर्षों से अपने परिवार से जुदा होकर बदहाली में जीवन व्यतीत कर रहा था. श्रद्धा फाउंडेशन के कार्यकर्ता की नजर रास्ते पर घूमते हुए पप्पू पर पड़ी और करीब 2 माह तक उसका इलाज करने के बाद आदिक के साथ ही फाउंडेशन के कार्यकर्ता उसे उसके परिवार के पास लेकर गए. इस दौरान फाउंडेशन के कार्यकर्ताओं ने गांववालों को पप्पू की मानसिक रूप से असंतुलित रहने की जानकारी दी, क्योंकि अक्सर गांवों व छोटे कस्बों में इस बीमारी को लोग भूत-प्रेत का साया समझने लगते हैं. फाउंडेशन ने इस संबंध में लोगों के बीच जागरूकता फैलाने का कार्य भी शुरू किया है. फाउंडेशन के संस्थापक ट्रस्टी मनोचिकित्सक डॉ. भरत वाटवाणी ने बताया कि वे यह कार्य वर्ष 1988 से कर रहे हैं और संस्था ने पिछले दो दशकों में 800 के करीब ऐसे लोगों को देश के विभिन्न राज्यों में रह रहे उनके परिवार से मिलाया है. डॉ. वाटवाणी ने बताया कि संस्था पहले दहिसर में ऐसे लोगों का इलाज करती थी, जहां 30 से 40 लोगों के रहने की व्यवस्था थी. संस्था ने हाल ही में ऐसे लोगों के इलाज करने व रहने की व्यवस्था कर्जत स्थित वानगांव में की है, जहां 100 लोग रह सकते हैं. संस्था द्वारा कर्जत में इस समय 43 लोगों का इलाज किया जा रहा है. संस्था ने जनता से आह्वान किया है कि अगर आपको ऐसी अवस्था में सड़कों पर घूमता कोई व्यक्ति या महिला मिले तो डॉ. वाटवाणी से मोबाईल नंबर 9820422204 पर संपर्क कर सकते हैं.

SUNDAY TIMES
LET TRUTH PREVAIL
Bennett, Coleman & Co., Ltd.

NATIONAL

News

SEPTEMBER 2006

Round the bend

Bella Jaisinghani *meets the people who actually pick up wandering lunatics and send them home*

HOMECOMING

TUHIN CHAKRABORTY

Roshni's family was elated when they learnt that their daughter, who went missing years ago, was found in Mumbai. Driven by the dark compulsions of schizophrenia, she had boarded a train to the big city and on reaching it, made her home on its infamous streets. Till the day she was noticed by Shraddha, a voluntary organisation that lifts young schizophrenics off the streets, treats them and repatriates them to their villages and towns, anywhere in the country.

"How does one ascertain the background of a schizophrenic on the street, given that the patient's memory may be blurred even after months of treatment," asks Dr Bharat Vatwani who runs the place. The staff at Shraddha, thus, treasures a little book that has pin codes of every Indian town and village.

"If the patient names his home district and village, we ascertain its existence in the book," says Jossy Jose, a medical social worker at Shraddha's Karjat centre where the patients are housed.

But there are times when the pin code book is of little use, as a lunatic is very likely to give a false name. The girl who called herself Roshni actually turned out to be Sunita, as the Shraddha staff discovered when they took her home. "One patient, who told us he was Rajendra, gave us the badge number of his brother as his only reference. The brother, he said, worked as a coolie at New Delhi railway station," says Shraddha's Jinto Abraham.

"We took him to Delhi, and got the railways to make a public announcement for the worker who wore that badge. Once the man came over, we asked him if he had a brother named Rajendra. He declined. However, when we brought him face to face with our patient, he immediately confirmed that *was* his missing brother. Only, his name was Hoshiar Singh."

Co-passengers on the train help with directions, but sometimes the journey becomes the destination. "We were escorting a patient named Kallu Pathan who said he belonged to Pratapgarh. As luck would have it, his maternal aunt happened to be on the same train. She recognised him instantly, and reported that the family lived in Mumbai even though their hometown was Pratapgarh," says Abraham. Pathan went home with his aunt.

The handing over of patients is not an ad hoc process. The overt emotional display of emotion between the patient and his people is a sure proof of their relationship. "Why would anyone else accept responsibility for a mentally ill person," asks Abraham, logically.

Despite the years that have slipped by, a patient's family recognises him at once. And the welcome *aarti*, the vermilion mark and the floral garlands are not restricted to the patient. They are extended to the social workers who have brought him home too. "We are treated like holy men by the family and the villagers," says Dhruv Wadekar, Shraddha's newest medical social worker.

Jose and Abraham have met families who had presumed their relative dead and had even performed his last rites before he was brought home. "When they saw him at first, they mistook him for a ghost," says Jose, laughing. "Another time, we brought home a patient who had been missing for three years, and his sister's wedding happened to be scheduled the next day. It was such a joyous reunion."

Jose observes that it is the poorest families of rural India who are happy and grateful to have their loved ones back. "But Mumbaikars often decline to accept their mentally ill relatives or do so in a half-hearted way," she says.

Impoverished families may not be able to reimburse the cost of the patient's treatment or even his rail fare home. "But they show their love in many small ways. I was rewarded when a poor man from Chitrakoot offered to put me up if I wished to make a pilgrimage to the holy town. A recovering schizophrenic from West Bengal took a picture of my wife and me and circulated it to his village, saying I was his saviour," says Dr Vatwani.

Although the hits outnumber the misses, there are times when the repatriation trip turns into a wild goose chase. A young Gujarati was taken around three villages of the state but none of the inhabitants claimed him as their own. Shabbir is now back at the Karjat centre where he sits sullenly in a chair and stares down every passerby, repeating the name 'Wangra' to all those who care to listen. TNN

(With inputs by Priya Pathian)

Shraddha : Nature of Innovation

Shraddha's innovation lies in two areas

- **Client Segment Definition**
  - In focusing on one single segment of the mentally ill viz. the roadside destitute

- **Innovative Psychosocial Intervention**
  - Using a open environment, and a social and occupational engagement

RICE CULTIVATION BY THE PATIENTS

VEGETABLE CULTIVATION BY THE PATIENTS

RICE CULTIVATION BY THE PATIENTS

COW SHED FOR DAIRY FARMING

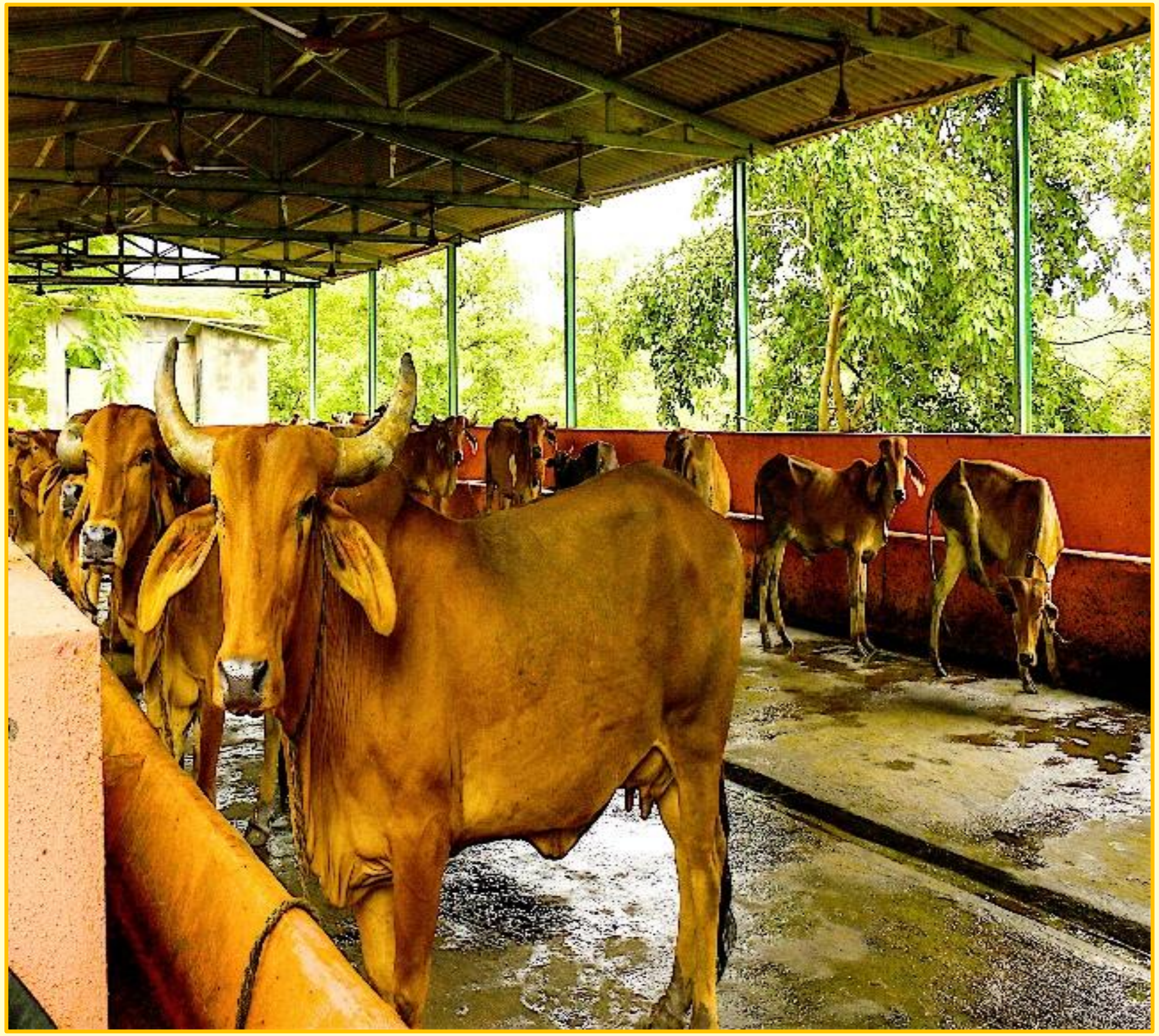

WATER HARVESTING

AWARENESS GENERATED

RECOVERED DESTITUTES, ALL BELONGING TO A SINGLE STATE, IN THIS CASE - ANDHRA PRADESH,
BEING REUNITED BY AMBULANCE IN THE SAME SINGLE TRIP

AWARENESS GATHERINGS IN VILLAGES AT THE TIME OF REUNION

AWARENESS GATHERINGS IN VILLAGES AT THE TIME OF REUNION

13000 Tales of Hope

First Reunion by
Shraddha Team of
a Sikh in Punjab - 2006

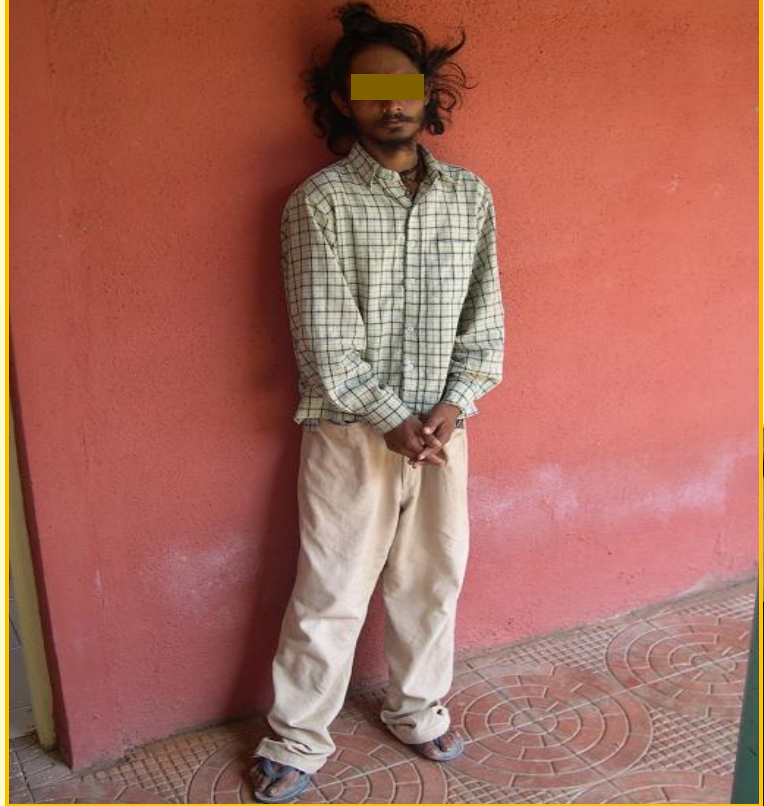

First Reunion by
Shraddha Team of
a Sikh in Punjab - 2006

AWARENESS GATHERINGS IN VILLAGES AT THE TIME OF REUNION

AWARENESS GATHERINGS IN VILLAGES AT THE TIME OF REUNION

AWARENESS IN VILLAGES AT TIME OF REUNION
SHRADDHA FEMALE SOCIAL WORKER
ASSESSING MENTALLY ILL BROUGHT FORWARD BY VILLAGERS

AWARENESS IN VILLAGES AT TIME OF REUNION
SHRADDHA FEMALE SOCIAL WORKER
ASSESSING MENTALLY ILL BROUGHT FORWARD BY VILLAGERS

AWARENESS GENERATED

-- TRAIN TRAVEL

-- AMBULANCE TRAVEL

-- INTERACTIONS WITH VILLAGERS & POLICE

-- MEDIA COVERAGE

SHRADDHA IS NOT MERELY REUNITING
A SEPARATED LOVED ONE WITH HIS/HER FAMILY

SHRADDHA IS DEBUNKING - DELINKING – DISSOCIATING

THE STIGMA THAT SURROUNDS MENTAL ILLNESS
AT THE INDIVIDUAL LEVEL
AT THE FAMILY LEVEL
AT THE SOCIAL LEVEL

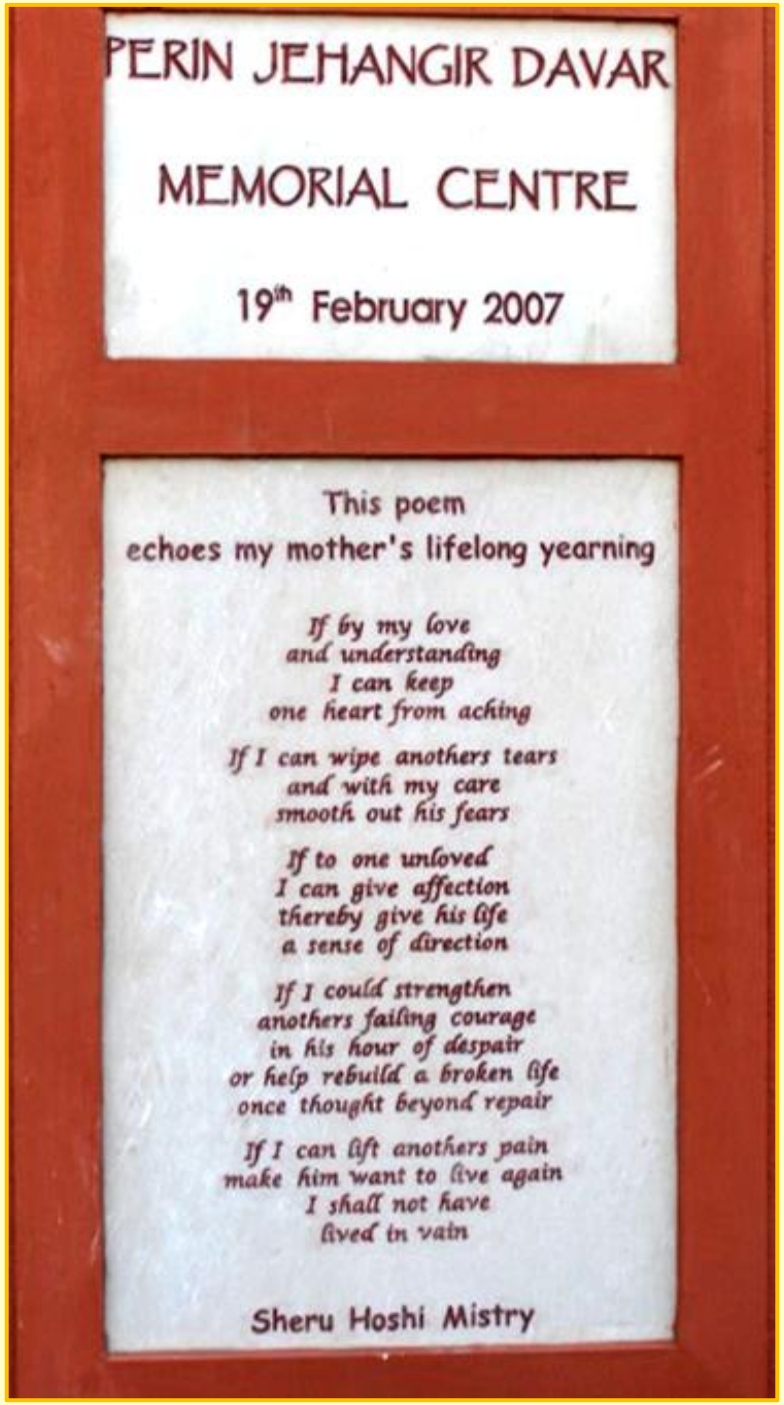

SUPPORT FROM WELL WISHERS

Parsiana

AUGUST 21, 2007

Mistry's mission

From her own savings, accumulated by thrift, a simple Parsi lady has established two units for the mentally ill at Karjat, in memory of her parents

AN APPEAL

Shraddha's mission, in spirit, resembles that of Mother Teresa's.

From the time a mentally- ill destitute is picked up from the streets, till his/her reunion with their families (who may be from anywhere in India) not a single rupee is charged. It is ENTIRELY FREE.

At times Shraddha feels the last rupee will soon be over, but its vision & commitment never wavers. OF FREE TREATMENT. Of reintegrating lost lives into the productive mainstream of life.

And God always comes to the rescue of Shraddha at the last minute with last minute donations.

The mission goes on and on. With courage within, and God overhead.

This rarity of concept and the sincerity with which it is practiced by Founders Drs. Smitha and Bharat Vatwani completely won me over. For fifteen years, I searched for a rare, one of its kind project. I found it at last, in Shraddha. I visited Karjat many times. Interacted with patients. Admired the dedication of its staff. And the rarity of its founders.

I knew beyond doubt this was the unique project I had been searching for fifteen years. It would fulfill the lifelong dream of my mother – a project worthy of the waiting and matching her pure & noble vision. I financed two entire units humbly for Shraddha. It is my privilege to have done so.

One unit is in fulfillment of my mother's life's dream of serving the poorest of the poor. The other is my tribute to my sterling and precious father whose contribution to my life is low key and immense.

I am not a Corporate nor a member of any Club / Association. I have limited financial funds collected over a lifetime of services & personal thrift. But I am proud to hand over a huge portion of my meager finances to Shraddha.

As I said, it is my privilege to do so.

I humbly suggest to anyone who comes across this appeal to contribute, big or small, to this rare & worthy project . Every donation will be immensely appreciated. It will be received gratefully and utilized completely for these Children Of A Lesser God.

To end, I would like to share my thoughts in verse:

No effort is ever lost
Every wavelet on the ocean tossed
Aids in the ebb tide or the flow
Every kindness
Lessens human woe

SHERU MISTRY

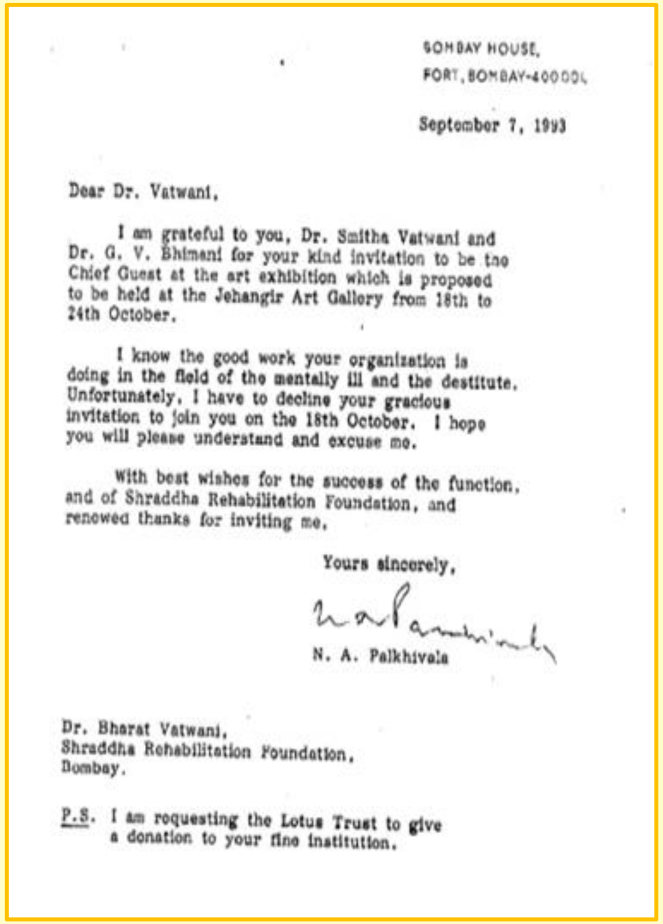

BOMBAY HOUSE,
FORT, BOMBAY-400001

September 7, 1993

Dear Dr. Vatwani,

I am grateful to you, Dr. Smitha Vatwani and Dr. G. V. Bhimani for your kind invitation to be the Chief Guest at the art exhibition which is proposed to be held at the Jehangir Art Gallery from 18th to 24th October.

I know the good work your organization is doing in the field of the mentally ill and the destitute. Unfortunately, I have to decline your gracious invitation to join you on the 18th October. I hope you will please understand and excuse me.

With best wishes for the success of the function, and of Shraddha Rehabilitation Foundation, and renewed thanks for inviting me,

Yours sincerely,

N. A. Palkhivala

Dr. Bharat Vatwani,
Shraddha Rehabilitation Foundation,
Bombay.

P.S. I am requesting the Lotus Trust to give a donation to your fine institution.

SUPPORT FROM WELL WISHERS

CONCRETE ROAD CONSTRUCTION BY NARAINDAS MORBAI BUDHRANI TRUST

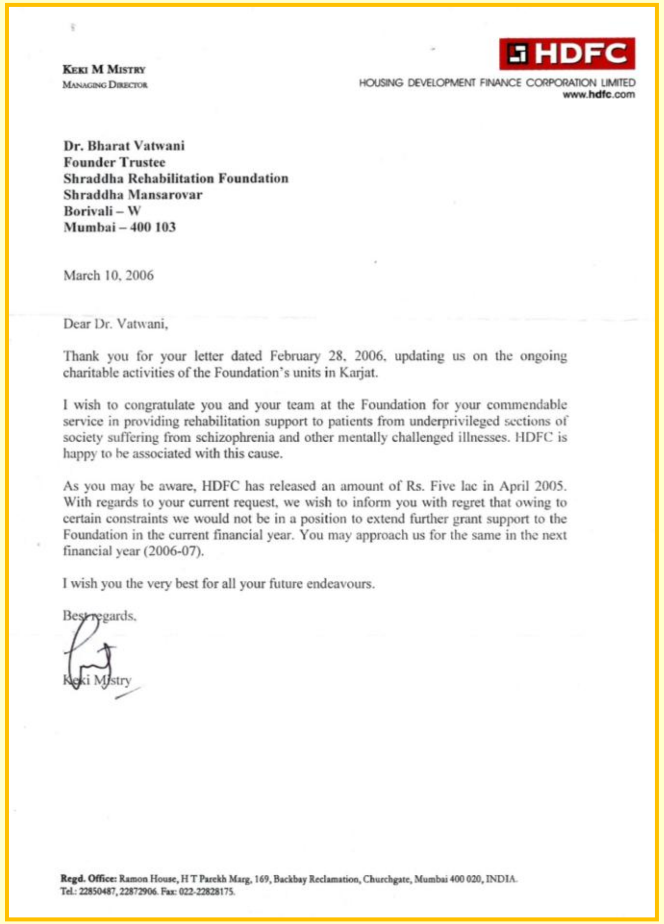

KEKI M MISTRY
MANAGING DIRECTOR

HDFC
HOUSING DEVELOPMENT FINANCE CORPORATION LIMITED
www.hdfc.com

Dr. Bharat Vatwani
Founder Trustee
Shraddha Rehabilitation Foundation
Shraddha Mansarovar
Borivali – W
Mumbai – 400 103

March 10, 2006

Dear Dr. Vatwani,

Thank you for your letter dated February 28, 2006, updating us on the ongoing charitable activities of the Foundation's units in Karjat.

I wish to congratulate you and your team at the Foundation for your commendable service in providing rehabilitation support to patients from underprivileged sections of society suffering from schizophrenia and other mentally challenged illnesses. HDFC is happy to be associated with this cause.

As you may be aware, HDFC has released an amount of Rs. Five lac in April 2005. With regards to your current request, we wish to inform you with regret that owing to certain constraints we would not be in a position to extend further grant support to the Foundation in the current financial year. You may approach us for the same in the next financial year (2006-07).

I wish you the very best for all your future endeavours.

Best regards,

Keki Mistry

Regd. Office: Ramon House, H T Parekh Marg, 169, Backbay Reclamation, Churchgate, Mumbai 400 020, INDIA.
Tel.: 22850487, 22872906. Fax: 022-22828175.

SUPPORT FROM WELL WISHERS

SUPPORT FROM WELL WISHERS

NEW KITCHEN UNIT - 2020

SOLAR ENERGY -TATA

SUPPORT FROM WELL WISHERS

SUPPORT FROM WELL WISHERS

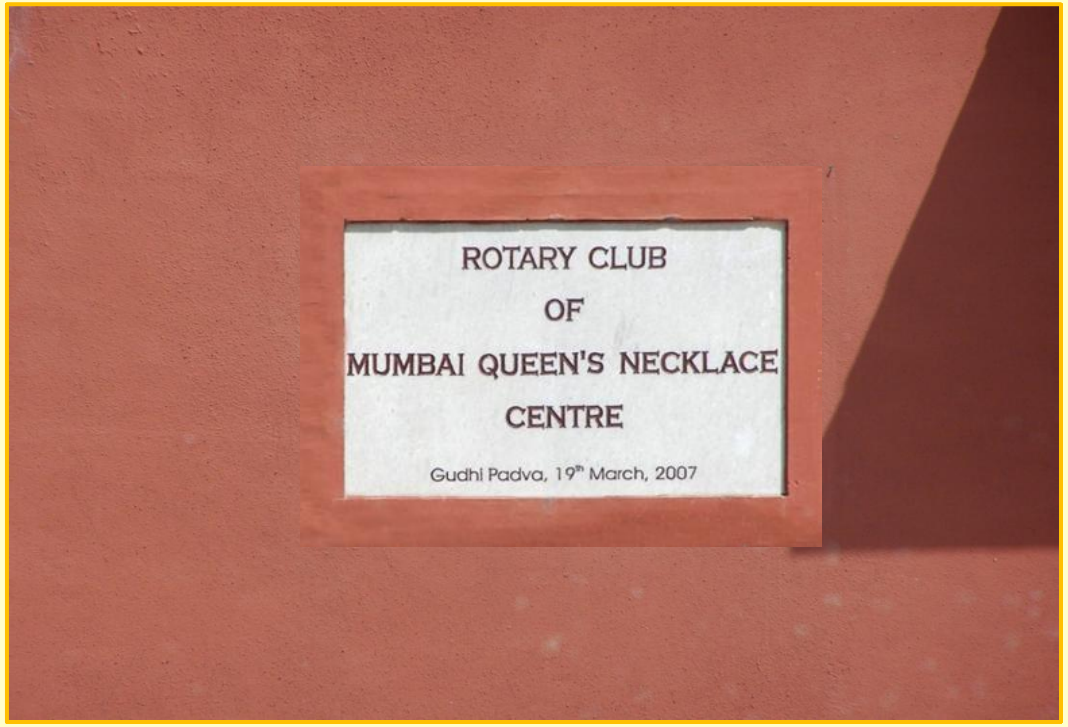

SOLAR ENERGY --PARKER

ROTARY CLUB OF MUMBAI SOBO
HAS SPONSORED
THE ENTIRE COSTS OF
85 MENTALLY ILL DESTITUTES
From Rescue thru Treatment thru Recovery thru Their Reunions
with their families
across the length & breadth of India over the last 2 years

ValueLabs

Plot # 41, HITEC City, Phase II, Madhapur, Hyderabad - 500081
Ph: +91-40-6623 9000 ▪ Fax : +91-40-6623 9100
USA Ph: +1 (770) 256 0254

www.valuelabs.com

Date: 22nd September'11

TO WHOMSOEVER IT MAY CONCERN

Subject: Information regarding the treatment and reunion of road-side destitute patients.

Respected Sir/Madam,

ValueLabs is a software development, testing and KPO company, with multi-shore delivery capabilities. ValueLabs was setup in 1997 with a vision to deliver value to clients worldwide using an effective offshore project management model in the areas of QA, Software Development and Business Processes.

At the heart of our organization, lies this realization of our responsibility towards the society that has given us our identity. As a part of our Corporate Social Responsibility program, we are partnered with Shraddha Rehabilitation Foundation and have been working with them since April'09 to help them in identifying, treating and reuniting mentally ill roadside destitute patients with their families.

Shraddha Rehabilitation Foundation at Karjat, Maharashtra is a social welfare foundation which was started for the mentally ill destitute patients through an indigenously adapted approach of custodial care inspired by Baba Amte's Anandvan combines a compassionate approach to socialization, occupational engagement, & professional medical intervention.

Shraddha Rehabilitation Foundation has helped us to pick up and reunite around 180 roadside destitute patients from Hyderabad since April'09. We get regular updates about the patients picked up and are we are also involved in their pick up and reunion process. We support them by contributing an average amount of Rs. 2,00,000/- per month towards the pick up, transport, treatment and reunion of patients.

We consider Shraddha Rehabilitation Foundation as a valuable partner in our CSR activities who have helped us a great deal by helping us in the noble cause of our mentally destitute rehabilitation program.

Shraddha Rehabilitation Foundation was chosen to be our partner in our CSR activities after extensive research about their social work. Dr. Bharat Vatwani from Shraddha is a renowned psychiatrist in Mumbai and has been very committed and helpful in working towards the noble cause of rehabilitation of the mentally destitute patients.

Sincerely,

Krishna Reddy
Head HR

SUPPORT FROM WELL WISHERS

SUPPORT FROM WELL WISHERS

GIC - Re
HAS SPONSORED
THE ENTIRE COSTS OF
2091
MENTALLY ILL DESTITUTES

From Rescue thru Treatment thru Recovery thru Their Reunions
with their families in their hometowns & villages
across the length & breadth of India
over the last 5 years

NATIONAL

News

MAY 2008

MUMBAI • LATE CITY • RS 3.00

SATURDAY, MAY 31, 2008

hindustantimes

Hindustan Times

Putting them in touch with the real world

Borivli psychiatrist runs rehabilitation centre for destitute schizophrenics; after treatment, reunites them with family

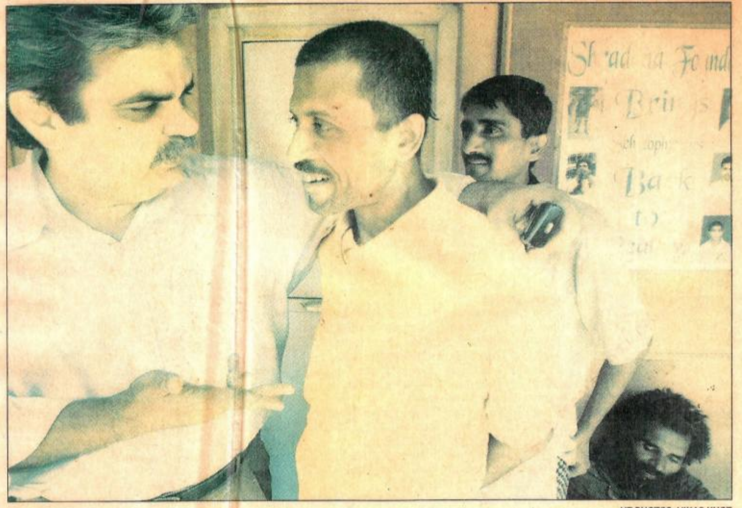

HT PHOTOS: VIKAS KHOT

Psychiatrist Bharat Watvani (left) with one of his patients, Pramod, at his rehabilitation centre Shraddha near Karjat.

> Schizophrenics have hallucinations, hear voices and even laugh and talk to themselves. They are not mad, but sick. It would help to sympathise with them. People assume they are beggars and hand them money, which is of no use to them, as they don't know how to use it.
>
> **BHARAT WATVANI,** psychiatrist who runs the Shraddha rehabilitation centre

Megha Sood
Mumbai, May 30

A COLLEGE girl from Kolkata boarded a train for Mumbai three months ago to marry actor Shahid Kapur. No, she was not another starstruck Bollywood fan, but a 23-year-old suffering from schizophrenia, who believed she was in love with the actor.

After spending two weeks in Mumbai — lost, confused, without food, spare clothes or a place to go to — she was mistaken for a beggar. Fortunately for her, the railway police brought her to Dr Bharat Watvani, a psychiatrist.

Watvani, who pretended to be Shahid's father convinced the girl from Kolkata to stay at his Borivli clinic. After months of treatment, the girl was reunited with her family a week ago.

Nine kilometres from Karjat, on the outskirts of Mumbai, Watvani and his wife treat and look after 59 other destitute patients of schizophrenia found in Mumbai and nearby areas, at their rehabilitation centre Shraddha, established in 2006.

"Such patients get hallucinations, hear voices and even laugh and talk to themselves," said Watvani. "These people are not mad but sick. So, instead of dismissing them as merely 'mad', it would help to sympathise with them. People even assume they are beggars and hand them money, which is of no use to them, as they don't know how to use it."

> **When I went to Orissa to reunite a boy who had been missing for 16 years, the family treated me like a God. It was a magnificent feeling to make somebody happy.**
>
> **BIJOY PHILIP,** volunteer at Shraddha

Often, the railway police spot such destitute patients and bring them to us by offering them food.

Following treatment, when they are able to tell where they are from we try to trace their address and escort them to their family. The centre has treated over 1,000 patients so far and the reunion rate is 95 per cent, said Watvani.

Those not accepted by their families are rehabilitated in the ashram and are given the opportunity to undertake farming activities or other small jobs, said Watvani. The male inmates cultivate rice and vegetables in the farms while the women help in the kitchen.

Psychiatrists trained to handle such patients communicate with them and treat them. Their motivation, Watvani said, was in watching patients reunited with their family .

"It is a feeling of contentment when we see these patients reunited with their families," said Bijoy Philip, a volunteer at Shraddha. "When I went to Orissa to reunite a boy who had been missing since 16 years, the family treated me like God. It was a magnificent feeling to make somebody happy."

megha.sood@hindustantimes.com

A HOME FOR THE TROUBLED

A man talking to himself in a corner, a woman walking lost, a man staring at the ceiling are common sights at the Shraddha ashram, but there are a few like **MAKHANLAL,** who is packing his bags, ready to go home.

"When the family see their loved ones alive and fit, they realise that the illness can be treated," said Watvani.

The doctors of the ashram reunited 130 inmates last year and more than 63 this year.

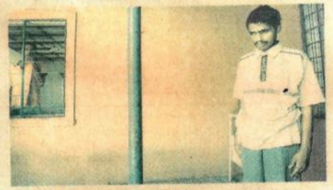

HARIDAS (29) was a regular sight at Borivli station, seen in tattered clothes walking around aimlessly. The doctors of Shraddha brought him to the ashram three months ago. He was hallucinating and hearing voices. He is now responding to medicines and has managed to tell them the name of his village in Tamil Nadu. The doctors hope to reunite him with his family soon.

MOHAMMED (32), the brickmaker from Madhya Pradesh, had been found by doctors of Shraddha, wandering in tattered clothes outside Karjat station two years ago. He was hallucinating and muttering to himself. After a year of treatment, he gave his address where his sister also lived. The doctors took him to Madhya Pradesh, but his sister refused to accept him. They then brought him back to Shraddha. "I had come to Mumbai to do some daily wage work but did not realise where and in what condition I was until the doctors picked me up and gave me food and work," he said.

In touch with reality again

Nine km from Karjat, **Dr Bharat Watvani** has constructed a rehabilitation centre for those suffering from schizophrenia. Over the last two years, he has been instrumental in treating and rehabilitating more than 1,000 patients, after they were found on the streets of Mumbai.

PUNJABI TRIBUNE
Chandigarh October 2010

This patient was a major turning point in the learning curve of Shraddha.

He was with us for over a year. None of us could understand his dialect. Another patient who was brought from Chennai Mental Hospital happened to befriend him. That patient informed us that this patient's dialect was from a particular district in Punjab, wherein Punjabi was spoken differently. This patient was ultimately reunited with his family, who were so overjoyed that they gave a donation of Rs 1000/-.

We at Shraddha felt guilty that we had held on to a patient for over a year for no fault of his. We did not have staff which could understand his dialect. And we had deprived the patient & his family the emotional joy of the reunion.

The fault lay at our doorstep.

ਪੰਜਾਬੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
ਬੁੱਧਵਾਰ, 20 ਅਕਤੂਬਰ, 2010

ਮੁੰਬਈ 'ਚ ਘੁੰਮਦੇ ਸ਼ਖ਼ਸ ਦਾ ਵਾਲੀਵਾਰਸ ਕੌਣ?

ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾ ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗੀ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਪੰਜਾਬ ਪੁੱਜੀ

ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ

ਡੇਰਾਬਸੀ, 19 ਅਕਤੂਬਰ

'ਸ਼ਰਧਾ ਰੀਹੈਬਲੀਟੇਸ਼ਨ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ' ਵੱਲੋਂ ਮੁੰਬਈ 'ਚ ਘੁੰਮਦੇ ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗੀ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਕੇ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਡੇਰਾਬਸੀ ਦੇ ਨੇੜਲੇ ਕਿਸੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਹੈ। ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਦੇ ਦੋ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ ਡੇਰਾਬਸੀ ਵਿਖੇ ਠੀਕ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਆਏ ਹੋਏ ਹਨ।

ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਮਸੁਰ ਰਿਜਵੀ ਤੇ ਜੋਮਾ ਮਸਤੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਤਕਰੀਬਨ ਢਾਈ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਿਮਾਰੀ ਦੀ ਹਾਲਤ 'ਚ ਨਵੀਂ ਮੁੰਬਈ ਦੇ ਪਨਵੈਲ ਇਲਾਕੇ 'ਚ ਘੁੰਮਦਾ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਸਥਾ ਨੇ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਤੇ ਹੁਣ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨ ਆਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਨਾਂ ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਮਾਤਾ ਦਾ ਨਾਂ ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਤੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ ਗੁਲਜਾਰ ਵਾਸੀ ਬਹੇੜਾ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਇੰਟਰਨੈੱਟ 'ਤੇ ਭਾਲ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੁਹਾਲੀ 'ਚ ਡੇਰਾਬਸੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਇਸ ਦੇ ਮਿਲਦੇ-ਜੁਲਦੇ ਨਾਂ ਦੇ ਕਈ ਪਿੰਡ ਹਨ। ਇਸ 'ਤੇ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਜਣੇ ਉਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ 15 ਅਕਤੂਬਰ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਡੇਰਾਬਸੀ ਪੁੱਜ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਡੇਰਾਬਸੀ ਦੇ ਪਿੰਡ ਬਹੇੜਾ, ਬਹੋੜਾਂ, ਬਹੋੜੀ ਸਮੇਤ ਕਈ ਹੋਰ ਪਿੰਡਾਂ 'ਚ ਇਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹੁਣ ਉਹ ਆਪਣਾ ਪਿੰਡ ਜਗਰਾਉ ਦੱਸਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਲੋਕ ਡੇਰਾਬਸੀ-ਬਰਵਾਲਾ ਸੜਕ 'ਤੇ ਸਟਾਰ ਗੈਸਟ ਹਾਊਸ 'ਚ ਠਹਿਰੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜੇ ਇਸ ਵਿਅਕਤੀ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੁਝ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ 09765480484 ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰਕੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ।

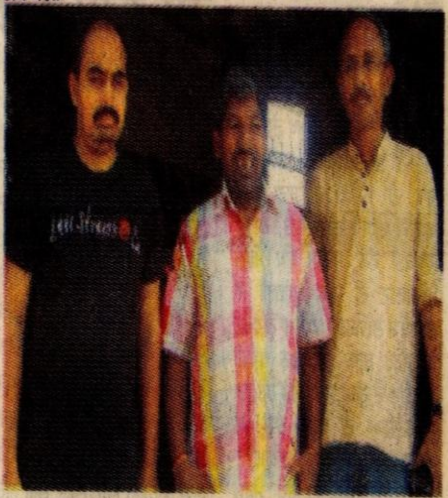

ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਡੇਰਾਬਸੀ 'ਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ

Media Coverage of Rescue of Mentally ill Destitutes from Streets by Shraddha Ambulance

GUJARAT
News

GUJARATI

DIVYA BHASKAR
Bhuj

OCTOBER 2011

મહારાષ્ટ્રની સંસ્થાએ ૨૫૦૦ પાગલોને પરિવાર મિલન કરાવ્યું

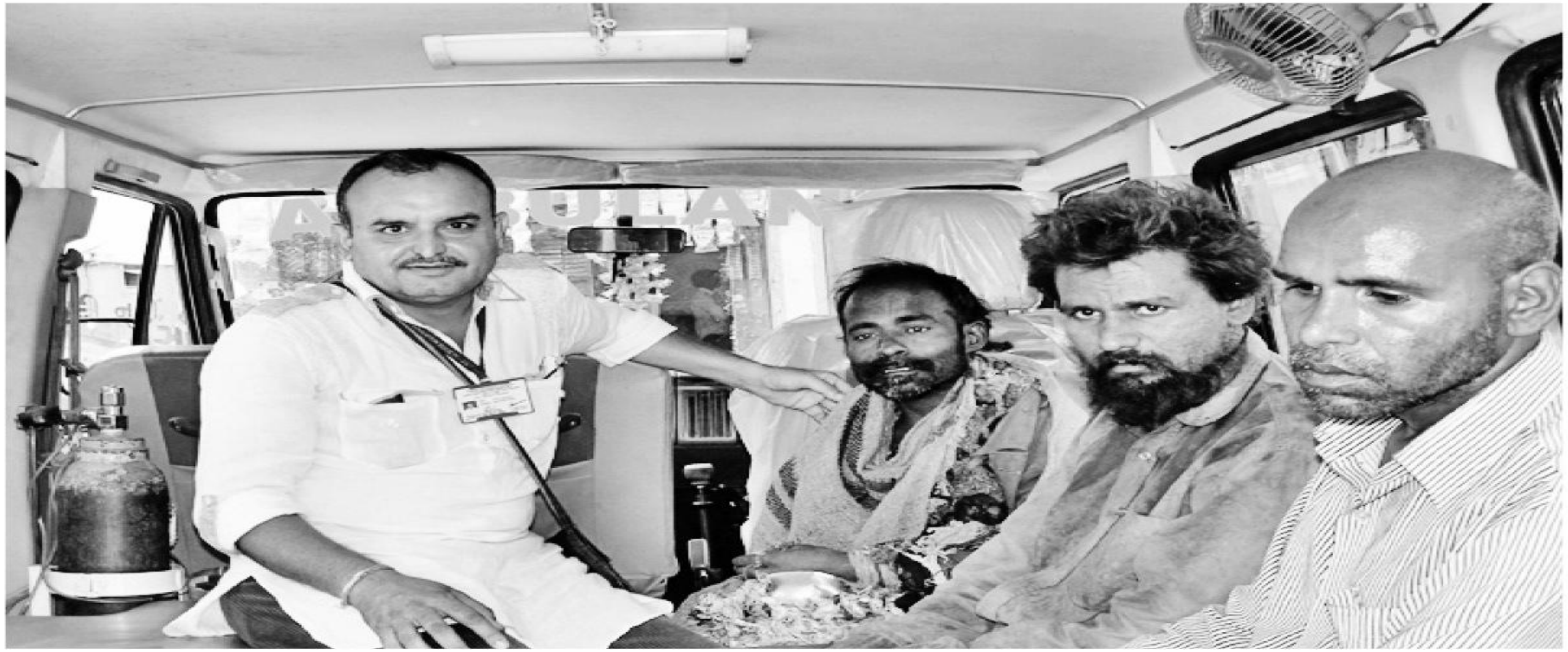

સામખિયાળી: મહારાષ્ટ્ર સ્થિત કર્જતમાં આવેલી શ્રદ્ધા રિહેબીલીટસ ફાઉન્ડેશન સંસ્થા ભારતભરમાં રખડતા, ભટકતા પાગલોનો ઈલાજ કરી અત્યાર સુધીમાં ૨૫૦૦ જેટલા પાગલોની સેવા શુશ્રૂષા કરી પરિવાર મિલન કરાવ્યું હોવાનું સંસ્થાના કાર્યકરોએ જણાવ્યું હતું. જંગીના દયારામ નાનજી સુમળેએ જણાવ્યું કે, શ્રદ્ધા રિહેબિલીટેશન ફાઉન્ડેશન સંસ્થાની સ્થાપના ૧૯૮૮માં સામાજિક કાર્યકર્તા બાબા આમટેએ કરી હતી.

GUJARAT

News

GUJARATI

DIVYA BHASKAR

Bhuj

DECEMBER 2011

દિવ્ય ભાસ્કર
sunday ભુજ | ૧૧ ડિસેમ્બર, ૨૦૧૧

કુંભારિયાનો યુવક માનસિક રીતે સ્વસ્થ થતાં પરિવાર મિલન થયું

સ્વસ્થ બનેલા યુવકનું પરિવાર સાથે મિલન થતાં ખુશી વ્યાપી હતી- રમજુ છત્રા

મુંબઈની સંસ્થાઓએ આપેલી એક મહિનાની સારવાર રંગ લાવી: મિલન સમયે ભાવવાહી દૃશ્યો

ભાસ્કર ન્યૂઝ. સામખિયાળી

મનોવૈજ્ઞાનિક તબીબો જેને સ્કિઝોફ્રેનિયા જેવી બિમારીનું નામ આપે છે તેવા લક્ષણોથી છેલ્લા સાત વર્ષથી ઘેરાઈ ગયેલા ભચાઉ તાલુકાના કુંભારિયાના ૩૨ વર્ષીય યુવકની વહારે આવેલી મુંબઈની શ્રદ્ધા રિહેબ ફાઉન્ડેશનને સારવાર આપતાં માનસિક રીતે સ્વસ્થ થયેલા આ યુવકનું સાત વર્ષ બાદ પરિવાર સાથે મિલન થયું હતું.

રામા કાથડ હરિજનને દોઢેક માસ પૂર્વે સમાખિયાળી હાઈવે પર રખડતા-ભટકતા જોઈ તેને સંસ્થના કાર્યકરોએ મુંબઈમાં લઈ જઈ કર્જત ગામે આવેલાં આરોગ્ય કેન્દ્રમાં સારવાર અપાવી હતી, સંસ્થાના જયદીપ મહેતા, વિજયભાઈ, હસમુખ શાહ સહિતના કાર્યકરો આ તકે ઉપસ્થિત રહ્યા હતા.

Shraddha Team shifting mentally ill destitutes from NGO in Tiruchirapalli (run by Psychiatrist) to Shraddha, Karjat for further reunion with their families across India

TAMIL NADU
News

Tiruchirapalli

MARCH 2012

THE HINDU

TIRUCHIRAPALLI

10 mentally ill embark on journey of reunion

L. Renganathan

KARUR: MARCH 19, 2012 14:26 IST
UPDATED: MARCH 19, 2012 14:27 IST

Six women, four men handed over to Shraddha rehab centre for identifying kin

For the batch of six women and four men the long and arduous journey that could possibly take them back home after a turbulent period of wandering has just commenced with a small step from Trust Shanthivanam near Seethapatti in the district but proximate to Tiruchi.

After a tenure of rehabilitation coupled with solace and understanding, the inmates of Shanthivanam were on Sunday handed over to caretakers from Shraddha Rehabilitation Centre, Karjat, Maharashtra, en route to identifying their kith and kin at their native villages in northern India and reunite with them.

With untold hopes, eyes filled with tears and exuding gloomy surprise the batch of mentally ill wanderers, picked up and rehabilitated by the professionals at Shanthivanam, boarded the train.

While Kailash, Nepali and Girija are from Maharashtra, Kamlesh and Santoshi are from Madhya Pradesh. Nirola hails from Kamrup district of Assam, Sarojini is from Ranchi, Bihar.

Manjula Patil belongs to Bijapur district in Karnataka while Venkatarao has his family in Guntur, Andhra Pradesh, and Najma Begum longs to see her family members residing in Aligarh, Uttar Pradesh. All of them have one thing in common - they all are wandering mentally ill destitute, having either schizophrenia or other psychiatric disorders.

"There are 10 others from the northern States under our care at Shanthivanam but they have to wait for their turn as we have just initiated the experiment after signing a memorandum of understanding with Shraddha Rehabilitation Foundation for Mentally Ill, Borivalli, Mumbai," says K. Ramakrishnan, executive secretary, Trust Shanthivanam. Two staff from Shraddha came to take the batch of 10 persons to Mumbai and the group is being escorted by two staff belonging to Shanthivanam.

Mr. Ramakrishnan notes that Shraddha will refer standard Tamil speaking mentally ill wanderers rescued in Mumbai and other areas where the voluntary organisation works to Shanthivanam for early treatment and rehabilitation or a possible reunion with their relatives here.

The foundation has been picking up roadside mentally ill destitute, providing them treatment and reuniting them with their relatives for close to a quarter of a century now.

There are 85 inmates under rehabilitation while over 2,000 have been reunited with their families due to the efforts of the Shraddha Foundation and its founder trustee Bharat Vatwani.

MADHYA PRADESH
News

HINDI

DAINIK BHASKAR
Sagar

MAY 2012

सागर
दैनिक भास्कर 2
सागर . सोमवार . 14 मई, 2012

डेढ़ दशक बाद अपनों के पास पहुंची संतोषी बाई

घर-वापसी ससुराल पक्ष ने 15 साल पहले घर से निकाल दिया था, मायके में भी आसरा नहीं मिलने पर मानसिक स्थिति बिगड़ गई थी

नगर संवाददाता | सागर

15 साल पहले शहर से गायब हुई एक महिला को मुंबई के एक एनजीओ ने उसके परिवार से मिलवा दिया। इस महिला को उसके पति व अन्य परिजनों ने ठुकरा दिया था, जिसके बाद उसकी मानसिक स्थिति बिगड़ गई थी। वापस आने पर पति व भाइयों ने एक बार फिर उसे अपनाने से इन्कार कर दिया, लेकिन उसकी बड़ी बहन उसे आसरा देने के लिए राजी हो गई। इस महिला का नाम संतोषी बाई रैक्वार है और वह बंडा के नयाखेड़ा गांव की रहने वाली है।

केरल में पागलपन की स्थिति में मिली थी : मुंबई के 'श्रद्धा पुनर्वास केंद्र' नामक एनजीओ के कार्यकर्ता दास नागर के मुताबिक संतोषी बाई एक साल पहले उनके पास आई थी। उसे केरल की किसी संस्था ने पुलिस से छुड़वाकर यहां भेजा था। श्री नागर के मुताबिक 'सीजोफ्रेनिया' नाम की बीमारी की शिकार संतोषी बाई का हमारे पुनर्वास केंद्र में निःशुल्क इलाज किया गया। जब वह ठीक हो गई तो उसने खुद ही अपना पता बताया। उसका कहना था कि वह बंडा के नयाखेड़ा गांव की है।

सागर। संतोषी बाई (सलवार सूट पहने हुए) अपनी बहन मीरा व एनजीओ के कार्यकर्ता दास नागर के साथ।

पति ने घर से निकाला, मायके वालों ने ठुकराया : श्री नागर के अनुसार संतोषी को उसके पति व ससुराल पक्ष के लोगों ने घर से निकाल दिया था। इसके बाद वह अपने मायके गई तो वहां भी उसे सहारा नहीं मिला। इसी दौरान वह सीजोफ्रेनिया नाम की बीमारी की शिकार हो गई और एक दिन घर से गायब हो गई।

भाइयों ने कहा, हम नहीं पाल सकते : ठीक होने के बाद संतोषीबाई सागर आते समय एनजीओ कार्यकर्ताओं से कहती आ रही थी कि मुझे देखते ही मेरे भाई-बहन खुशी से उछल पड़ेंगे। लेकिन सागर पहुंचने पर उसे निराश होना पड़ा। उसके 5 भाइयों ने एनजीओ कार्यकर्ताओं से कहा कि वह संतोषी को नहीं अपना सकते। वह उसका खर्च नहीं उठा पाएंगे।

बहन ने दिया सहारा : डेढ़ दशक बाद लौटी संतोषी को भले ही उसके सगे भाइयों ने अपनाने से मना कर दिया, लेकिन उसकी बड़ी बहन मीरा ने उसे हाथों-हाथ लिया। मीरा नयाखेड़ा गांव में ही रहती है। उसने एनजीओ कार्यकर्ताओं को भरोसा दिलाया कि वह संतोषी बाई की ठीक तरह से देखभाल करेगी। उसकी जिम्मेदारी लेने पर कार्यकर्ताओं ने संतोषी को उसके हवाले कर दिया।

एनजीओ मुंबई से दवा भेजता रहेगा : एनजीओ कार्यकर्ता श्री दास के मुताबिक संतोषी अब मानसिक रूप से स्वस्थ है, लेकिन उसे सीजोफ्रेनिया से बचाव के लिए कुछ दवाएं लेना पड़ती हैं। चूंकि मीरा की आर्थिक स्थिति अच्छी नहीं है, इसलिए उसे हर महीने मुंबई से दवाएं भेजी जाएंगी।

1200 लोगों को पहुंचा चुका है घर

इस एनजीओ का संचालन मुंबई के जाने-माने मानसिक रोग विशेषज्ञ दंपती डॉ. भारत बाटवानी एवं डॉ. स्मृति बाटवानी द्वारा किया जा रहा है। 2006 में शुरू हुए इस एनजीओ ने अब तक 1200 ऐसे लोगों को उनके घरों तक पहुंचाया है, जो मानसिक रूप से बीमार होने के कारण अपने परिवार से बिछड़ गए थे। श्री दास के मुताबिक उनका एनजीओ को देश की विभिन्न व्यापारिक कंपनियों की आर्थिक मदद से संचालित हो रहा है।

ANDHRA PRADESH News

TELUGU

PRAJA SAKTI Karimnagar

JULY 2012

Karimnagar 10.07.2012

ప్రజాశక్తి
ప్రతి అక్షరం ప్రజల పక్షం

యువకుడిగా వెళ్లాడు...వృద్ధుడిగా వచ్చాడు...!

23 సంవత్సరాల తర్వాత స్వగ్రామానికి నర్సయ్య

ప్రజాశక్తి-ఎల్లారెడ్డిపేట

క్షణికావేశంలో తీసుకున్న నిర్ణయంతో తన వాళ్లను కాదనుకున్నాడు. 23 సంవత్సరాల క్రితం ఇల్లు వదలి వెళ్లాడు. అనారోగ్యం పాలయ్యాడు. మానసిక రోగిగా తయరయ్యాడు. రోడ్లపై తిరిగాడు. ఈ మధ్యనే అతన్ని గుర్తించిన శ్రద్ధ రిహాబిలేషన్ ఫౌండేషన్ అనే సామాజిక కార్యకర్తలు ఏడునెలలుగా చికిత్స చేయించారు. అతని స్వగ్రామమైన ఎల్లారెడ్డిపేటకు తీసుకొచ్చారు. కుటుంబ సభ్యులకు అప్పగించారు. మానవత్వం ఇంకా బతికే ఉందని చాటారు...

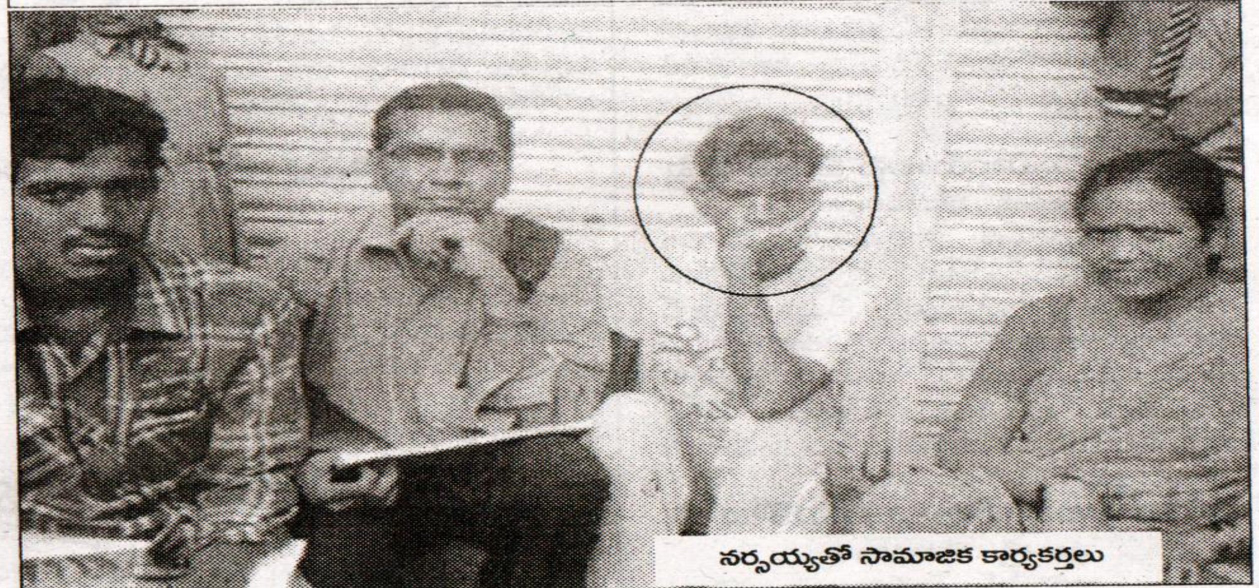

నర్సయ్యతో సామాజిక కార్యకర్తలు

మండల కేంద్రంలోని వెన్నం చంద్రయ్య-అనసూయ దంపతులకు ముగ్గురు కొడుకులు, ముగ్గురు కూతుళ్లు. మేర కులానికి చెందిన చంద్రయ్య దర్జీ పనులు చేస్తూ వీరిని పోషించాడు. ఈ క్రమంలో 23 సంవత్సరాల క్రితం రెండో కుమారుడైన వెన్నం నర్సయ్య ఇంటి నుండి వెళ్లిపోయాడు. ఇప్పుడు ఆయన వయసు 50 సంవత్సరాలు. తల్లిదండ్రులు, కుటుంబ సభ్యులు నర్సయ్య ఆచూకీ కోసం చాలాకాలం పాటు వెతికారు. ఫలితం దక్కలేదు. నర్సయ్య మృతి చెందాడని భావించిన కుటుంబ సభ్యులు ఆశలు వదులుకున్నారు. చేతికందచ్చిన కొడుకు కనిపించకపోవడంతో తల్లి అనసూయ మనోవేదనకు గురై కొన్ని సంవత్సరాల క్రితం మృతి చెందింది. అన్న సత్యనారాయణ సిరిసిల్లలో తన భార్య పిల్లలతో కలిసి ఉంటున్నాడు. తమ్ముడు మహేష్ మండల కేంద్రంలో టేలర్ వృత్తి చేసుకుంటూ తన తండ్రితో కలిసి జీవిస్తున్నాడు. సోదరిణులు కృష్ణవేణి, సువర్ణ, విజయకు వివాహాలయ్యాయి. కాలక్రమేణా నర్సయ్యను వారూ మరిచి పోయారు. అనివార్య కారణాలతో ఇంటి నుండి వెళ్లిన నర్సయ్య మానసిక రోగిగా తయారయ్యాడు. 7 నెలల క్రితం శ్రద్ధ రిహాబిలేషన్ ఫౌండేషన్ సామాజిక కార్యకర్తలైన విజయ్ బ్రహ్మణి, కిషోర్‌కుమార్‌కు తారసపడటంతో నర్సయ్యకు వారు చికిత్స చేయించి సోమవారం ఎల్లారెడ్డి పేటలోని బంధువులకు అప్పగించారు. లేదనుకున్న వ్యక్తిని 23 సంవత్సరాల తరువాత ఇంటికి తీసుకువచ్చిన సామాజిక కార్యకర్తలకు కుటుంబ సభ్యులు కృతజ్ఞతలు తెలిపారు.

The female patient (sitting on the table) reunited post her recovery turned out to be the mother of an Orthopedic Surgeon (on extreme right) in Surat

GUJARAT

News

GUJARATI

GUJARAT GUARDIAN

MARCH 2013

શુક્રવાર તા. ૧ માર્ચ ૨૦૧૩ • પાનાં : ૧૬+૮ • કિંમત : ₹ ૩.૦૦ REG. NO. SRT 751 R.N.I.Reg. No. : GUJGUJ/2012/44686

ગુજરાત ગાર્ડિયન

• તંત્રી : જીવન બરવાળિયા • મેનેજિંગ તંત્રી : મનોજ મિસ્ત્રી • સંવત ૨૦૬૯ • મહા વદ- ૪ • વર્ષ : ૦૧ • અંક : ૨૨૩ www.gujaratguardian.in E-mail : editor@gujaratguardian.in

•ગાર્ડિયન હાઉસ, સુમન દેસાઈની વાડી, ઉધના દરવાજા, રિંગ રોડ, સુરત-૩૯૫૦૦૨•ફોન:૪૦૧૦૨૦૩, ૨૬૩૬૬૧૧/૧૨/૧૩.•ફેક્સ: (તંત્રી વિભાગ) ૨૬૩૬૬૧૦/(જા.ખ. વિભાગ) ૨૬૩૬૬૧૫

સુરતના ડૉ. રૂપેશ ધીવાળાના ૧૩ વર્ષ પહેલા ગુમ થયેલાં માતાનું પરિવાર સાથે પુનઃ સુખદ મિલન

સુરત, તા. ૨૮

'સાહેબ, સાવ સાચું કહું, પ્રારંભે અમે અમારી માતાને શોધવા ભારે દોડધામ કરી, છેક વીરમગામ સુધી લાંબા થયા, પણ અમને માતાને શોધવામાં નિષ્ફળતા સાંપડતા આખરે અમે અમારી માતાનું મૃત્યુ થઈ ગયું હોવાનું માની લીધું હતું. અમને સ્વપ્નેય ખ્યાલ ન હતો કે અમારી માતા જીવીત છે. આખરે ૧૩ વર્ષ બાદ અમારી માતાનો અમને સુખદ ભેટો થયો ત્યારે અમારા ચારેય ભાઈઓ અને પરિવારજનોની આંખો હર્ષાશ્રુથી ઉભરાઈ ગઈ હતી'- આ શબ્દો છે ૧૩ વર્ષ બાદ માતા સાથે મિલન કરનારા પુત્ર ઓર્થોપેડિક સર્જન ડૉ. રૂપેશ ધીવાળાના.

(તસવીર: પ્રદિપ ગોહીલ)

વાત છે ૨૦૦૦ના વર્ષની. તે વખતે (તા.૧૧/૧૨/૨૦૦૦ના રોજ) પદ્માબહેન ચંદુભાઈ ધાવાળાની

• અનુસંધાન પાના ૨ પર

પરિવારે માતા મૃત્યુ પામ્યાનું માની લીધુ હતું: શિક્ષિકા પદ્માબેન ચેન્નાઈ પહોંચી ગયાં હતાં: પરંતુ 'હેલ્પિંગ હેન્ડ' નામની સંસ્થાએ સાચવી લીધાં હતાં

સુરતના ડૉ. રૂપેશ ધીવાળાના...

ઉંમર ૫૦ વર્ષની હતી. અને તે શિક્ષિકા તરીકે ફરજ બજાવતા હતા. માનસિક બિમારીના કારણે તે ગુમ થઈ ગયાં હતાં. તે વખતે તેમના પરિવારજનોએ કતારગામ પોલીસ મથકમાં તે ગુમ થયાની જાણ પણ કરી હતી. ૨૦૦૦ના વર્ષમાં ગુમ થયા તે વખતે કામરેજ, સચિન, વીરમગામ સહિતના વિવિધ વિસ્તારોમાંથી ખોટા ફોન ખૂબ આવ્યા હતા. ધીવાળા પરિવાર છેક વીરમગામ સુધી લાંબો થયો હતો. એકાદ-બે વર્ષની સતત અને સખત મહેનતના અંતે પણ માતા પદ્માબહેનની ભાળ ન મળતા આખરે તે મૃત્યુ પામ્યા હશે તેવું તેમના ચાર પુત્રો અને પરિવારજનોએ માની લીધું.

બીજી બાજુ બન્યું એવું કે પદ્માબહેન સુરતથી ગુમ થયા બાદ છેક ચેન્નઈ પહોંચી ગયા હતા. જ્યાં હેલ્પિંગ ઈન હેન્ડ નામની સામાજિક સંસ્થાના સંપર્કમાં પદ્માબહેન આવી ગયાં. ત્યાં પદ્માબહેને ગુજરાતીમાં વાત કરી હતી. પરિણામે આ સંસ્થા મુંબઈના બોરીવલી વિસ્તારમાં કાર્યરત રીહેબિલીટેરિશન ફાઉન્ડેશ નામની સંસ્થાના સંપર્કમાં હોવાથી પદ્માબહેનને આ સંસ્થાને સોંપી દીધા. જેથી હવે પદ્માપહેન ચેન્નાઈના બદલે મુંબઈના બોરીવલી વિસ્તારમાં આ સંસ્થામાં રહેવા લાગ્યા હતા. આ સંસ્થામાં વડોદરાના ઉપાસનાબહેન પણ ફરજ બજાવતા હતા. પદ્માબહેન સુરતની લિંબુશેરીનું રટણ કરતા હતા. જેના આધારે ઉપાસનાબહેને સુરતમાં આવી મહિધરપુરા પોલીસનો સંપર્ક કર્યો હતો. પદ્માબહેન પોતાના પુત્રનું નામ રૂપેશ હોવાનું પણ કહેતા હતા. જેથી મહિધરપુરા પોલીસે મથકના હેડ કોન્સ્ટેબલ જશવંત પટેલ અને તેમની ટીમે લિંબુશેરીમાં રહેતા તમામ રૂપેશભાઈનો સંપર્ક કર્યો હતો. જેમાંથી ડૉ. રૂપેશ ધીવાળાએ પોતાનાં માતા ૧૩ વર્ષ પુર્વે ગુમ થયા હોવાની વાત કરી હતી. એ સાથે જ ઉપાસનાબહેન પાસે રહેલી પદ્માબહેનની તસવીર બતાવવામાં આવી હતી. ડૉ. રૂપેશ ધીવાળાએ આ પોતાની માતની જ તસવીર હોવાનું કહ્યું હતું. આ રીતે ૧૩ વર્ષ બાદ ચાર પુત્રોને પોતાની માતાનો મેળાપ થયો હતો.

આ બાબતે ડૉ. રૂપેશ ધીવાળાનો ટેલિફોનિક સંપર્ક કરતા તેમણે કહ્યું હતું કે, "ગુમ થયા ત્યારે ૫૦ વર્ષની વય હતી. વળી, માનસિક હાલત ત્યારે પણ થોડી અસ્વસ્થ હતી. ગુમ થયાના એકાદ બે વર્ષ સુધી અમે તેમને શોધવા ભારે મહેનત કરી હતી. આમ છતાં ભાળ ન મળતા અમે ચારેય ભાઈઓએ માનસિક રીતે નક્કી કરી લીધું હતું કે હવે અમારી માતા મૃત્યુ પામ્યા હશે. આ રીતે માની લીધા બાદ શોધખોળ બંધ કરી દીધી હતી. અમને ચારેય ભાઈઓને કે પરિવારજનોને એવો સ્વપ્નેય ખ્યાલ ન હતો કે અમારા માતુશ્રી આ રીતે જીવતા હશે અને ૧૩ વર્ષ બાદ પુનઃ મિલન થશે. આ રીતે અમારી માતાને અમારા સુધી પહોંચાડવામાં મદદરૂપ બનેલી ચેન્નઈ અને મુંબઈની બન્ને સંસ્થાના સેવાભાવી સજ્જનો પ્રતિ અમારો પરિવાર આભારની લાગણી વ્યક્ત કરે છે."

GUJARAT
News

GUJARATI

JANMABHOOMI PRAVASI – PART 1

AUGUST 2013

॥ जननी जन्मभूमिश्च स्वर्गादपि गरीयसी ॥

http://www.janmabhoominewspapers.com
I-Pad :http://www.usindia.com/e/Janmabhoomipravesi.html

જન્મભૂમિ પ્રવાસી

સૌરાષ્ટ્ર ટ્રસ્ટ પ્રકાશન

Date : 11-8-2013 • Sunday • Mumbai

પતિ-પત્ની

બન્ને મુંબઈમાં મનોચિકિત્સક, એક રેસ્ટોરાંમાં બેઠાં હતાં અને અચાનક સામેના ફૂટપાથ પર ધ્યાન ગયું. એકદમ સૂગ ચડે તેટલી હદે ગંદો, લઘરવઘર, હજામત અડાબીડ વધી ગઈ હોય તેવો એક જુવાન ત્યાં બેઠો હતો, જોયું તો એ માણસે અચાનક બાજુમાંથી એક ખાલી નાળિયેર લઈને બાજુમાં વહેતી ગટરમાં બોળ્યું અને એના વડે એમાંથી ઊલેચીને એક ઘૂંટડે પી લીધું, દંપતીને આ જોઈને એક આંચકો લાગ્યો. અરે, પશુ પણ ન હોઠે અડાડે એવું પાણી આ માણસ પી રહ્યો છે ! અરેરાટી થઈ અને એક પણ ક્ષણના વિલંબ વગર રસ્તો ઓળંગીને સામા ફૂટપાથે પહોંચી ગયાં. એનું બાવડું પકડીને બેઠો કર્યો, અને પોતાની ગાડીમાં પોતાના નર્સિંગ હોમમાં લઈ આવ્યા. પછી તો પોતાનું સમગ્ર ધ્યાન એના પર કેન્દ્રિત કરી દીધું. સારવાર શરૂ કરી દીધી. થોડા દિવસમાં છોકરો લગભગ સામાન્ય સ્થિતિમાં આવી ગયો. ત્યારે એની પાસેથી એ જાણીને અતિ નવાઈ લાગી કે એ તો સાયન્સ ગ્રેજ્યુએટ છે અને એના પિતા તો આંધ્ર પ્રદેશની એક જિલ્લા પંચાયતમાં બહુ ઊંચા હોદ્દે છે. હવે એને એનું ઘર પણ યાદ આવતું હતું. આ ડૉક્ટર દંપતીએ પોતાને ખર્ચે એને ગામ જઈને એના પરિવાર સાથે ભેટો કરાવ્યો ત્યારે એ દૃશ્ય ભલભલાનાં હૃદયને પીગળાવી દે તેવું હતું.

એ જ ક્ષણે બન્નેએ નિર્ણય કર્યો કે ખરું કરવાં જેવું કામ તો આ છે ! આવા રખડતા-ભટકતા લોકોને વીણીવીણીને પોતાના નર્સિંગ હોમમાં લઈ આવવા અને એમને થઈ શકે તેટલા સાજા કરવા એટલું પૂરતું નથી, પરંતુ એમને એમના વિખૂટા પડી ગયેલા પરિવારો સાથે ફરી જોડી આપવા એ જ ખરું કરવાનું કામ છે. નવાઈની વાત તો એ હતી કે આખા દેશમાં મનોરોગ માટેની હૉસ્પિટલો તો સરકારી-બિનસરકારી એવી અનેક છે પણ આવા રખડતા ભટકતા મનોરોગીઓ કે જેને સામાન્ય જનસમાજ "ગાંડા" ગણીને હડધૂત કરે છે તેવાઓને તેમના પરિવારો સાથે પુનઃસ્થાપિત કરી આપનાર સંસ્થા એક પણ નથી !

ઊખડીને દૂર ફેંકાઈ ગયેલાં વૃક્ષને ફરી બગીચામાં રોપવાનું કામ...

આજથી પચીસ વર્ષ પહેલાની ૧૯૮૮ની સાલની આ ઘટના મુંબઈની નજીક કર્જતમાં આવેલા શ્રદ્ધા રિહેબિલિટેશન ફાઉન્ડેશનની સ્થાપનાના મૂળમાં છે. અલબત્ત, સાડા છ એકરમાં પથરાયેલો અને આજ સુધીમાં આપણા દેશના અનેક રાજ્યો ઉપરાંત ઈરાન, બાંગ્લાદેશ, નેપાળ અને આંદામાન-નિકોબાર સહિતના બીજા દેશોના અઢારસો ઉપરાંત મનોરોગીઓને સાજા કરીને એમના પરિવારોમાં પુનઃસ્થાપિત કરી આપનારો આ વિશાળ કેમ્પસ તો છેક ૨૦૦૬માં અસ્તિત્વમાં આવેલો. અત્યારે પણ અહીં પાંસઠથી ય વધુ મનોરોગીઓ સચવાઈ રહ્યા છે અને સારવાર લઈને ફરી સ્વસ્થ થવાની અને પોતાનાથી વિછોડાયેલા પરિવારમાં ફરી સ્થાન પામવાની દિશામાં તેમની ગતિ છે. પણ એમની પ્રવૃત્તિની શરૂઆત ગટરનું પાણી ગળે ઉતારી જનારા છોકરાની સારવાર અને પુનઃસ્થાપનથી થઈ. એ પછી ૧૯૯૭માં મુંબઈના દહિંસરમાં શ્રદ્ધા રિહેબિલિટેશન ફાઉન્ડેશનની વીસ પથારીવાળી વ્યવસ્થિત હૉસ્પિટલની શરૂઆત થઈ પણ 'આ લોકો તો ગમે તેવા રોગિષ્ટ પાગલોને, વળગાડવાળાઓને રખડતા-ભટકતા હોય ત્યાંથી પકડી,

શબ્દવેધ

રજનીકુમાર પંડ્યા

email:rajnikumarp@gmail.com

આણીને અમારાં રોજિંદાં જીવનને નરકસમું કરી નાખે છે, એવા મુદ્દા સાથે કેટલાક સ્થાનિકો કોર્ટે ચડ્યા પણ હાઈ કોર્ટે એવો ચક્રવર્તી ચુકાદો આપ્યો કે "મનોરોગીઓ અને રસ્તા પર તરછોડાયેલી હાલતમાં પડ્યા રહેતા લોકોને પણ તબીબી સારવાર મેળવવાનો સામાન્ય લોકો જેટલો જ અધિકાર છે."

એની આજની અતિ વિસ્તૃત પ્રવૃત્તિ અને એટલી જ કારમી આર્થિક વિટંબણાઓની વાત કરતાં પહેલાં એના ભૂતકાળના કેટલાક હૃદયદ્રાવક કિસ્સાઓ જોઈએ.

અગાઉ મુંબઈની જે. જે. સ્કૂલ ઑફ આર્ટસમાં લેક્ચરર રહી ચૂકેલા એક ભાઈ બસ આમ જ "ગાંડા" થઈ ગયા. મહામહેનતે એમને લેવલ પર લાવતા આ દંપતી ડૉ. ભરત અને ડૉ. સ્મિતા વાટવાણીને ત્રણ માસ લાગ્યાં પણ ખરી સમસ્યા તે પછીની હતી. તેમને તેમનાં ઘર સાથે તો મેળાપ કરાવી આપ્યો પણ ગુમાઈ ચુકેલી નોકરીનું શું ? એના એક વખતના સાથીઓ અને વિદ્યાર્થીઓની એવી ભાવના હતી કે એમને એમની મૂળ નોકરી પર જ પાછા લઈ લેવામાં આવે. આ એકદમ અશક્યવત કામ હતું. પણ ડૉક્ટરે એ ચેલેન્જ પણ ઉપાડી લીધી. મહારાષ્ટ્ર સરકારના શિક્ષણ સચિવ શ્રીમતી કુમુદબહેન બંસલને મળ્યાં અને તેમના સહકારથી સાજા થઈ ગયેલા એ લેક્ચરરને તેમની અસલ નોકરી પાછી મળી. આ એમનું માત્ર પરિવારમાં જ નહીં પણ રોજગારીમાં પણ પુનર્વસન થયું.

ગમે તેમ પણ તેમને થયાં કરતું હતું કે હજુ આટલું પૂરતું નથી. પણ તો પછી હજુ શું કરવું જોઈએ તેની દિશા હાથ લાગતી નહોતી. એવામાં એકવાર તેઓ સાજા થયેલા એક મનોરોગીને મિત્રો સાથે એના ગામ વર્ધા મુકવા જઈ રહ્યા હતા ત્યારે ચંદ્રપુર જિલ્લાના વરારામાં આવેલા આનંદ આશ્રમમાં જઈને બાબા આમ્ટેની મુલાકાત લેવાની ઈચ્છા થઈ. બસ, એમ જ મરજી થઈ આવી. તેઓ પોતાના દર્દીને એના પરિવારમાં મૂકીને આગળ વધ્યા અને હજુ બાબાના આશ્રમથી સો કિલોમીટર દૂર હતા ત્યાં ગાઢ જંગલમાં રાત્રિના ઘન અંધારામાં એક માણસને રસ્તાની કોરાણે કણસતો અને કરાંજતો પડેલો જોયો. ગાડી થોભાવીને નીચે ઊતરીને જોયું તો એને કોઈએ ઢોરમાર મારીને સાંકળ વડે બાંધીને અહીં ફેંકી દીધો હતો. એ ઊલટીઓ અને મળમૂત્રથી ખરડાયેલો હતો. સમજી શકાતું હતું કે વળગાડ કે એવા કોઈ જરી-પુરાણા અંધશ્રદ્ધા અને વહેમનો એ મનોરોગી ભોગ બન્યો હતો. ડૉક્ટરે તેની સાથે સંવાદ સાધવાનો પ્રયત્ન કર્યો પણ વ્યર્થ રહ્યો. સાથે આવીને ગાડીમાં બેસી જવાની વાત પણ તેણે માની નહીં. થાકી-કંટાળીને આ મંડળી પોતાની દિશામાં આગળ વધી. પણ પંદરેક કિલોમીટર કાપ્યા છતાં ડૉક્ટરનો આત્મા કકળતો હતો કે એને એ નરકની દશામાં સબડતો મૂકીને આપણાથી એમ આગળ નીકળી જવાય ? આમ વિચારીને ગાડી પાછી વાળી અને ફરી એને શોધી કાઢીને કંઈક મનોવૈજ્ઞાનિક તરીકાથી અને કંઈક ઉંચકીને એની સફાઈ કરી અને એના ગંદા કપડાં દૂર કર્યાં. એને શરીરે એક ચાદર વીંટાળીને ગાડીમાં બેસાડ્યો. રસ્તામાં વિચાર તો ઘણો આવ્યો કે હવે આ અવસ્થામાં તેને આશ્રમમાં શી રીતે લઈ જઈ શકાય ? પણ બીજો રસ્તો નહોતો. આશ્રમમાં પહોંચીને બાબાને અને એમના પુત્ર પ્રકાશ આમ્ટેને આખી વસ્તુસ્થિતિ સમજાવી. આશ્ચર્ય વચ્ચે પ્રકાશજીએ તાબડતોબ છીણી અને હથોડી મગાવ્યા અને જાતે જ નીચે બેસીને પેલાને ચીવટ રાખીને સાંકળો તોડીને મુક્ત કર્યો. રાત્રિનો સમય હતો છતાં આખી કામગીરી બાબા આમ્ટે એકીટશે નિહાળી રહ્યા હતા.

સવારે ઊઠીને ડૉક્ટરે જોયું તો બાબા બગીચામાં ટહેલતા હતા. એમની આંખોમાં આંસુ હતાં. ડૉક્ટરને જોતાવેંત એમણે કહ્યું કે પોતે આખી રાત સૂઈ શક્યા નથી. સતત પોતાને એ વિચાર સતાવ્યા કરતા હતા કે કોઈ માણસ આટઆટલી સાંકળોનાં બંધન સાથે ચાલી જ શી રીતે શકે ? એમણે કહ્યું કે પોતાને ખુદને માનસિક રોગનો અનુભવ એક જમાનામાં થઈ ચૂક્યો છે અને એવા લોકોની થતી દુર્દશાનો એમને જાતઅનુભવ છે. એમને આવા લોકો માટે કંઈક નક્કર કરવાની ઈચ્છા હતી પણ પછી રક્તપિત્ત જેવા રોગીઓની સેવાનાં ક્ષેત્રમાં વધુ વ્યસ્ત થવાથી એ ઈચ્છા વણપૂરી જ રહી ગઈ. એમની વાતમાં કદાચ એ સૂચન હતું કે ભલે મારાથી ન થયું પણ હવે તમે કામ ઉપાડી લો.

આ કદાચ નિયતીનો જ સંકેત હતો. એ પછી શું થયું તેની વાત હવે પછીના હપ્તામાં (ક્રમશઃ)

શ્રદ્ધા ફાઉન્ડેશન
-ડૉ. ભરત વાટવાણી
સંપર્ક : ૦૯૮૨૦૪ ૨૨૨૦૪
અને ૦૨૨-૨૮૯૫૫૦૨૦

GUJARAT

News

GUJARATI

JANMABHOOMI PRAVASI – PART 2

AUGUST 2013

।। जननी जन्मभूमिश्च स्वर्गादपि गरीयसी ।।

http://www.janmabhoominewspapers.com
I-Pad :http://www.usindia.com/e/Janmabhoomipravesi.html

જન્મભૂમિ પ્રવાસી

સૌરાષ્ટ્ર ટ્રસ્ટ પ્રકાશન

Date : 18-8-2013 • Sunday • Mumbai

(ગયા હપ્તાથી ચાલુ)

ખોવાયાને ખોળવા પ્રભુએ નયન દીધાં તમને ?

બાબા આમટેની આંસુભીની આંખોમાંથી જે ભાવ ટપકતો હતો તેને હૃદયમાં સ્થાપીને ડૉક્ટર વાટવાણી મુંબઇ પાછા ફર્યા, ટ્રસ્ટીઓની મીટિંગ બોલાવી અને પછી જે થયું તે આ મુંબઈથી સો કિલોમીટર દૂર કરજતની બોર્ડર પર જમીનનો એક વિશાળ પ્લોટ ખરીદ કરીને જરૂરી બાંધકામ સંપન્ન કરીને શ્રધ્ધા રિહેબિલિટેશન ફાઉન્ડેશનનું કામકાજ શરૂ કર્યું.

આપણે જેને ગાંડા, પાગલ, ચક્રમ, મગજમેડ, ચસ્કેલ કહીને સંબોધીએ છીએ અને આપણા ઘરમાં હોય અને બહુ ઉપદ્રવ કરતા હોય તો દોરડાથી બાંધી દઇએ છીએ, રસ્તામાં રઝળતા મૂકી દઇએ છીએ કે એ જાતે જ નાસી જઇને રસ્તે ભટકતા થઇ જાય છે, ગુમશુદા થઇ જાય છે તેઓ માટે ''ગાંડા'' કે એવાં વિશેષણો સાચા નથી, તે લોકો ઓછી-વત્તી માત્રાના મનોરોગી છે. એ રોગનું તબીબી નામ સ્કિઝોફ્રેનિઆ (Schizophrenia) છે. તે સૌમ્ય (માઇલ્ડ) કે તીવ્ર (સિવિયર) લેવલનો હોઇ શકે. ઘણીવાર તો એનો દર્દી બુદ્ધિશાળી હોય અને સામાન્ય સંજોગોમાં સમધારણ રીતે વર્તતો હોય. બીજા સૌમ્ય અને તીવ્ર મળીને ભારતભરમાં આવા પાંચ કરોડ લોકો છે, તેમાંના ૮૦ ટકા દર્દીઓને એની કોઇ સારવાર મળતી નથી, કારણ કે હાલ મનોવિશેષજ્ઞોનું પ્રમાણ દસ લાખની વસ્તીએ માત્ર ત્રણનું જ છે. સરકારના કુલ બજેટના માત્ર એક ટકા જેટલી જ રકમ માનસિક સ્વાસ્થ્યના ક્ષેત્ર માટે ફાળવવામાં આવે છે. એને માટેનાં દવાખાનાં પણ જૂજ છે. પરિવારમાં હતા ત્યારે જેમની ઉપેક્ષા અને અવમાન થતાં હતાં તેવા આ મનોરોગીઓ ઘર છોડીને બીનપત્તે થયા તેમની શોધ ચાલે છે, તેમના માટે ઝુરાપો શરૂ થઇ જાય છે. નદી, નાળાં કૂવા-તળાવ. અરે, શબઘરો સુધ્ધાંમાં તેમની તલાશ થાય છે. ક્યારેક એમને મરી ગયેલા માનીને ઘરમાં તેમના ફોટા પર હાર ઝૂલવા માંડે છે.

આ સ્થિતિ નિવારવાનું કામ આમ તો દેશભરમાં બહોળા, અતિવ્યાપક પાયે થવું જોઇએ. પરિવારોએ પોતે આવા મનોરોગી પોતાનાં ઘરમાં કે વર્તુળમાં હોય તો એમના વિષે એક રોગી તરીકેના દૃષ્ટિકોણથી વિચારીને જાગૃત થવું જોઇએ. એમને સહાનુભૂતિ અને સારવાર બન્ને આપવાના છે, નહીં કે ઉપેક્ષા અને હડકારા. મનને સ્થિરવિચાર રાખીને આટલું કરવામાં આવશે તો રખડતા-ભટકતા અને ઘરથી વિછોડાયેલા મનોરોગીઓની સંખ્યા ઘટી જશે. આવી જાગૃતિ ફેલાવનારી સંસ્થાઓ કેટલીક દરેક શહેરમાં છે. અમદાવાદમાં પણ સમવેદના ફાઉન્ડેશન વિખ્યાત મનોવિશેષજ્ઞ પિતા-પુત્ર ડૉ. મૃગેશ વૈશ્નવ અને ડો પાર્થ વૈશ્નવની રાહબરી નીચે સરસ કામ કરે છે, પરંતુ ઘરથી સાવ લાપત્તા થઇને શેરી-ગલીમાં ભટકતા અને લોક દ્વારા હાડ-હાડ થતા આવા માનવજીવોને વીણી-વીણીને પોતાની સંસ્થામાં લાવીને તેમની સારવાર, સહાનૂભુતિ અને થેરપી દ્વારા નોર્મલ (અથવા લગભગ નોર્મલ) બનાવીને દેશ-વિદેશ જ્યાં એમનો પરિવાર હોય ત્યાં પોતાના કાર્યકરો સાથે પહોંચાડનારી કદાચ દેશની એકમાત્ર ઑર્ગેનાઇઝ્ડ સંસ્થા શ્રધ્ધા રિહેબિલિટેશન ફાઉન્ડેશન, કરજતની શી સ્થિતિ છે ?

શબ્દવેધ

રજનીકુમાર પંડ્યા

email:rajnikumarp@gmail.com

દહિસરથી ૨૦૦૬માં કરજત પોતાના વિશાળ કેમ્પસમાં આવી તો ખરી અને આ લખાય છે ત્યાં સુધીમાં એણે ચોવીસસોથી ઉપર આવા ભટકતા અને ગમે ત્યાં સબડ્યા કરતા મનોરોગીઓને ઊંચકીને અહિં લાવવાનું દુષ્કર કામ કર્યું છે. અહીં લાવીને એમને સાચવ્યા છે. તેમની નાની-મોટી શારીરિક બીમારીઓનો ઇલાજ કર્યો છે, તેમને દવા પણ સ્વજન પાય તે રીતે ચીવટથી નિયમિત આપી છે. કાઉન્સેલિંગ કર્યું છે અને જરા સારા થાય કે તેમને પ્રેમથી ખેતી કે શાકભાજી વાવવા જેવી પ્રવૃત્તિમાં જોતર્યા છે. ધીરજપૂર્વકની સારવારને લીધે તેમનામાં સભાનતા અને સ્વમાનનો સંચાર કર્યો છે અને જ્યારે એમ લાગે કે તે હવે સ્વસ્થ છે ત્યારે તેની પાસેથી જ તેના ઘરની ભાળ મેળવીને એને એના પરિવારમાં પાછા સેટ કર્યા છે. ચોવીસસો જેટલા અહીં લવાયેલામાંથી સારવારને લીધે આજ સુધીમાં ૧૯૦૦ જેટલા મનોરોગીઓને એ રીતે પોતાના પરિવાર સાથે ભેટો કરાવી દીધો છે. એમાં ઇરાનનો સૈયદ મોહસીન પણ છે, જે મુંબઇના ચેમ્બુરના છેડાનગરમાં રખડતો-ભટકતો મળી આવેલો. ફેબ્રુઆરી, ૨૦૧૩માં એને એના ઇરાનના ઘર સુધી પહોંચાડવા માટે પાસપોર્ટ, વિઝાથી માંડીને ટિકિટની જોગવાઇ ઉપરાંત ઇરાનના ભારત ખાતેના કોન્સ્યુલેટ અને મુંબઇના પોલિસ ડિપાર્ટમેન્ટ સાથે કાયદાકીય ગોઠવણ કરવી પડેલી. બાંગ્લાદેશના બે અને નેપાળના નવ દર્દીઓને, આંદામાનના પણ એક મનોરોગીને, મહારાષ્ટ્રના ૪૪૨, ગુજરાતના ૫૬, ઉત્તર પ્રદેશના ૨૨૬ અને પશ્ચિમ બંગાળના ૬૪ દર્દીઓ ઉપરાંત ભારતના એકેએક પ્રાંતના ઓછા-વધતા દર્દીઓને ગણીને ૨૦૧૨ના અંત સુધીમાં આંકડો ૧૬૩૫ પહોંચ્યો તો આ ૨૦૧૩ના જાન્યુઆરીથી જૂન સુધીના બીજા ૨૬૬. આ એકેએક દર્દીનો પોતાના પરિવાર સાથે મેળાપ એટલે એક એક પત્થરને પણ પીગળાવી દે તેવી વાર્તા !

આ બધું કરજતના કેન્દ્રમાંથી થઇ રહ્યું છે, પણ બહુ ઓછા આ સંસ્થાની પીડને જાણે છે. આ ખર્ચ કેટલો બધો ? સરકારી સહાય તો કોઇ મળતી જ નથી. ભારતની કોઇ પણ મેન્ટલ હૉસ્પિટલ દર્દીઓને સ્વસ્થાને પહોંચાડવાની વ્યવસ્થા ધરાવતી નથી. એ લોકો આ શ્રધ્ધા રિહેબિલિટેશન ફાઉન્ડેશનને જ એ માટે યાદ કરે છે. આ લખનારને બરાબર યાદ છે કે હજુ માર્ચ માસમાં જ અમદાવાદની સરકારી મેન્ટલ હૉસ્પિટલના સેવાભાવી ડૉ. અજય ચૌહાણે આ ફાઉન્ડેશનને પત્ર લખીને બાવીસ જેટલા દર્દીઓને અમદાવાદથી લઇ જઇને તેમને ઘેર પહોંચાડવાની લેખિત વિનંતી કરી. ડૉ. ભરત વાટવાણી પોતાના સામાજિક કાર્યકરો અને એક ડૉક્ટર વહેલી સવારે કરજતથી નીકળીને સવા છસો કિલોમીટરનું અંતર કાપીને અમદાવાદ બપોરે પહોંચ્યા અને બે કલાકમાં બધી વિધિ પતાવીને પાછા કરજત જવા નીકળી ગયા. કારમા તાપમાં એસી વગરની ખખડધજ એમ્બ્યુલન્સમાં જતા- આવતા રસ્તામાં એ લોકોએ પોતે અને વળતા આ દર્દીઓના કાફલા સાથે સૌએ પેટમાં શું નાખ્યું હશે તેની તો કલ્પના જ કરવી રહી, પણ એક વસ્તુએ કલ્પના નહિ, પણ કઠોર સત્યનો પરિચય કરાવી દીધો કે આ લોકો આટલાં વરસોથી દેશના ખૂણે ખૂણે જઇને દરદીઓને એમનાં ઘેર પાછા પહોંચાડવાની કપરી કામગીરી બજાવે છે, પણ એમની પાસે વીસ-બાવીસ વ્યક્તિઓ સમાઇ શકે એવી એક પણ વાન નથી ! અરે, એમ્બ્યુલન્સ સિવાય કોઇ વાહન જ નથી ! એમ્બ્યુલન્સમાં વીસ- બાવીસ જણ કરજતથી અમદાવાદ કે દેશના વિવિધ ભાગ સુધીનું અંતર કે જેમાં ખૂણે આવેલા કોઇ અંતરિયાળ ગામડાં પણ હોય, તેનું અંતર કેવી રીતે કાપી શકે? આઠેક લાખની વાન કોઇ સીધેસીધી લઇ આપે તો આ મોટી આપદા ટળે.

પણ આ એક જ જરૂરત નથી. આજની તારીખે પણ સિત્તેર જેટલા દર્દીઓ છે. એમને ખાવા-પીવાનું, કપડાં ને ખાસ તો નિયમિત દવા અને પીવડાવવા માટે પણ તાલીમી કર્મચારીઓ જોઇએ. દેશના વિવિધ ભાગોમાં ફરી ફરીને આ દર્દીઓનું પુનર્વસન કરાવવાનું હોય એટલે વિવિધભાષી ક્વોલિફાઇડ કર્મચારીઓને સામાજિક કાર્યકરો તરીકે ભરતી કર્યા છે..

મૂળ સોતા ઉખડીને દૂરના અજાણ્યા સ્થળે જઇને પડેલા માનવવૃક્ષને ફરી તેની જ મૂળ ભૂમિમાં રોપી આપવાનું અનોખું કામ કરતી ભારતની આ એક માત્ર સંસ્થા શ્રધ્ધા રિહેબિલિટેશન ફાઉન્ડેશનને અપાતું દાન આવકવેરાની કલમ ૮૦-જી અને ૩૫-એ.સી. અન્વયે ૧૦૦ ટકા કરમુક્તિની જોગવાઇ ધરાવે છે. વિદેશોથી દાન મેળવવાની મંજૂરી પણ મળી ગઇ છે. સંસ્થાની પોતાની વેબસાઇટ છે -www.shraddharehabilitationfondation.org ઇ મેલ-svatwani@hotmail.com અને shraddha_karjatyahoo.com

સંપર્ક- Shraddha, VangaonVillage, two kms from Karjat Station, KARJAT. Tel- ૦૨૧૪૮-૨૦૨૭૪૧ -૦૯૯૨૩૦ ૭૬૯૪૭. મુંબઇ સંપર્ક : શ્રધ્ધા માનસરોવર, એસ્કે ક્લબની સામે, ઓફ ન્યૂ લિંક રોડ, બોરિવલી-વેસ્ટ, મુંબઇ-૪૦૦૧૦૩. ફોન : ૨૨-૨૮૯૫ ૫૦૨૦ અને મોબાઇલ : ૦૯૮૨૦૪૨૨૨૦૪ અને ૦૯૩૨૩૮ ૫૨૬૫૬.

લેખક સંપર્ક : ડી-૮, રાજદીપ પાર્ક, મીરા ચાર રસ્તા, બલિયાકાકા માર્ગ, મણિનગર, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૨૮. ફોન : ૦૭૯-૨૫૩૨ ૩૭૧૧. મોબાઇલ : +૯૧ ૯૮૯૮૦૧૫૫૪૫.

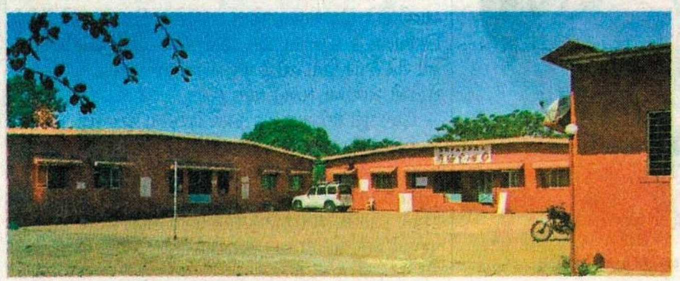

NATIONAL

News

MALAYALAM

MATHRUBHUMI

Malappuram

NOVEMBER 2013

മാതൃഭൂമി

2013 നവംബർ 20 ബുധനാഴ്ച
1189 വൃശ്ചികം 5
www.mathrubhumi.com
Mathrubhumi, The National Daily in Malayalam
വില: ₹
Kozhikode • Kochi • Thiruvananthapuram • Thrissur • Kannur • Kottayam • Malappuram • Kollam • Palakkad • Alappuzha • Mumbai • Chennai • Bangalore • Delhi • Dubai
മലപ്പുറം • പേ

'ശ്രദ്ധ'യുടെ കാരുണ്യകരം നീണ്ടു;

18 വർഷത്തിന് ശേഷം സേതുമാധവൻ നാട്ടിലെത്തി

പെരിന്തൽമണ്ണ: 'ശ്രദ്ധ' റിഹാബിലിറ്റേഷൻ ഫൗണ്ടേഷനിൽ സ്വന്തം വിലാസം എഴുതിക്കൊടുക്കുമ്പോൾ ജനിച്ചുവളർന്ന നാട്ടിലേക്കും വീട്ടുകാരിലേക്കുമുള്ള വഴി സേതുമാധവന് മുന്നിൽ തുറക്കുകയായിരുന്നു. മുംബൈയിലെ തെരുവിൽ അലഞ്ഞ 18 വർഷങ്ങൾക്ക് വിട നൽകി സേതുമാധവൻ തിരികെയെത്തുമ്പോൾ പെരിന്തൽമണ്ണ ആലിപ്പറമ്പ് കാളികാവ് പുത്തൻവീട്ടിൽ തിരികെ ലഭിച്ചത് നഷ്ടപ്പെട്ട സന്തോഷം.

പരേതനായ ഗോപാലൻ നായരുടെയും മീനാക്ഷിക്കുട്ടി അമ്മയുടെയും മകനായ ഈ നാവികസേനാംഗത്തെ 1995 ലാണ് കാണാതാകുന്നത്. ഏറെക്കാലത്തെ അന്വേഷണങ്ങൾ വഴിമുട്ടിയപ്പോൾ പ്രതീക്ഷയറ്റ നിലയിലായിരുന്നു അവിവാഹിതനായ സേതുമാധവന്റെ കുടുംബം. നാവികസേനയിൽ ജോലിചെയ്യുന്നതിനിടെയാണ് ചെറിയതോതിൽ മാനസികാസ്വാസ്ഥ്യം തുടങ്ങിയത്. ആരോടും പറയാതെ ജോലിസ്ഥലത്തുനിന്ന് പോയ സേതുമാധവനെ സേന കണ്ടെത്തുകയും ശിക്ഷാനടപടിയെന്ന നിലയ്ക്ക് ആൻഡമാനിലേക്ക് സ്ഥലം മാറ്റുകയും ചെയ്തു. ഇതോടെ അസ്വാസ്ഥ്യം കൂടി. തുടർന്ന് സേന മുൻകൈയെടുത്ത് വായുസേനയുടെ ആസ്പത്രിയിലും നിംഹാൻസിലും ചികിത്സ നൽകിയതിന് ശേഷം വീട്ടിലേക്കയച്ചു. 18 വർഷം മുമ്പ് പെട്ടെന്നൊരുദിവസം വീട്ടിൽനിന്ന് ഈ 48-കാരനെ കാണാതാവുകയായിരുന്നു. വീട്ടുകാർ നടത്തിയ അന്വേഷണങ്ങൾ ഫലം കണ്ടതുമില്ല.

സേതുമാധവൻ(വലത്തേ അറ്റം)സഹോദരങ്ങൾക്കും 'ശ്രദ്ധ' പ്രതിനിധികൾക്കുമൊപ്പം പെരിന്തൽമണ്ണ പോലീസ്സ്റ്റേഷനിൽ

ഇക്കഴിഞ്ഞ ആഗസ്റ്റ് 23-നാണ് മുംബൈയിലെ ചർച്ച്ഗേറ്റ് റെയിൽവേസ്റ്റേഷൻ പരിസരത്തുനിന്ന് അവശനിലയിൽ ഇദ്ദേഹത്തെ 'ശ്രദ്ധ' റിഹാബിലിറ്റേഷൻ ഫൗണ്ടേഷൻ പ്രവർത്തകർ കണ്ടെത്തിയത്.

ഇവർ നൽകിയ ചികിത്സയെത്തുടർന്ന് സംസാരശേഷിയും ആരോഗ്യവും വീണ്ടെടുത്ത സേതുമാധവനോട് വിലാസം അന്വേഷിച്ചപ്പോൾ എഴുതി നൽകി. ഇതാണ് വീട്ടുകാരെ കണ്ടെത്താൻ സഹായകമായത്. തുടർന്ന് പിൻകോഡ് പ്രകാരം അന്വേഷിച്ച് പെരിന്തൽമണ്ണ പോലീസ്സ്റ്റേഷനുമായി ബന്ധപ്പെട്ടു. ആൾ ഇതുതന്നെയാണെന്ന് ഉറപ്പാക്കിയ ശേഷം ചൊവ്വാഴ്ച വൈകീട്ട് മൂന്നുമണിയോടെ പെരിന്തൽമണ്ണയിലെത്തിക്കുകയായിരുന്നു. 'ശ്രദ്ധ'യുടെ സൈക്യാട്രിക് കോ-ഓർഡിനേറ്ററും മലയാളിയുമായ കോട്ടയം സ്വദേശി ഡെനിറ്റ് മാത്യു, സോഷ്യൽ വർക്കർ വിജയ് ഭവമനെ എന്നിവരാണ് സേതുമാധവനെ പെരിന്തൽമണ്ണയിൽ എത്തിച്ചത്. തുടർന്ന് സഹോദരങ്ങളായ ഷൺമുഖരാജ്, സത്യനാരായണൻ എന്നിവർ സ്റ്റേഷനിലെത്തി സേതുമാധവനെ സ്വീകരിച്ചു. കടുങ്ങപുരത്തുള്ള അമ്മ മീനാക്ഷിക്കുട്ടി അമ്മയുടെ അടുത്തേക്കാണ് ആദ്യം പോയത്. 18 വർഷത്തെ കാത്തിരിപ്പിന്റെ വിരാമം സന്തോഷാശ്രുവിൽ അലിഞ്ഞു.

JHARKHAND
News

HINDI

PRABHAT KHABAR
Dhanbad

DECEMBER 2013

धनबाद, बुधवार, 18 दिसंबर 2013 (पौष कृष्ण प्रतिपदा संवत 2070) ■ धनबाद । रांची । पटना । जमशेदपुर । देवघर । कोलकाता । सिलीगुड़ी । मुजफ्फरपुर । भागलपुर । गया से प्रकाशित ■ पृष्

झारखंड का सर्वाधिक प्रसारित दैनिक

प्रभात खबर

अखबार नहीं आंदोलन

चार साल बाद घर लौटी नावाडीह की महिला

- भागाबांध जाने के दौरान भटक गयी थी
- श्रद्धा रिहैबिलिटेशन ने पहुंचाया घर

गोमो. श्रद्धा रिहैबिलिटेशन फाउंडेशन संस्था की मदद से नावाडीह थाना क्षेत्र के दहियारी गांव की सुमिया देवी (46) चार साल बाद अपने घर लौट आयी. हरिहरपुर थाना प्रभारी सहदेव प्रसाद व अवर निरीक्षक आरके उपाध्याय के सहयोग से उसे दहियारी भेजा गया. जानकारी के अनुसार सुमिया देवी भागाबांध निवासी महावीर तुरी की पत्नी है. चार साल पहले भागाबांध जाने के क्रम में वे भटक गयी थी. काफी खोजबीन के बाद भी उनका पता नहीं चल रहा था. संस्था के सदस्य मो यूसुफ व फरजान अंसारी मंगलवार को सुमिया को लेकर गोमो आये. मो यूसूफ ने बताया कि उनकी संस्था कई शहरों में संचालित है. बस स्टैंड, स्टेशन आदि जगहों से लाचार लोगों को संस्था में निःशुल्क इलाज कराने के बाद घर पहुंचाया जाता है. उसने बताया कि उक्त महिला को कुछ माह पहले संस्था के लोग मुंबई से ले गये थे. फिर उसे अहमदाबाद की शाखा में भेजा गया. जब वह अपना नाम आदि बताने लगी, तो उसे गोमो पुलिस के पास लाया गया. यहां से उसे सुरक्षित घर भेजा गया है.

BIHAR
News

HINDI

DAINIK JAGRAN
Muzaffarpur

FEBRUARY 2014

वर्ष 2 अंक 218
पृष्ठ 16+8=24
मुजफ्फरपुर, शनिवार
8 फरवरी 2014
नगर संस्करण ***
मूल्य ₹ 5.00

विश्व का सर्वाधिक पढ़ा जाने वाला अखबार

दैनिक जागरण

15 साल बाद लौटा 'लाल'

अपने माता-पिता के साथ संजय जागरण

दलसिंहसराय, संस : अपने परिजनों से जुदा 'लाल' शुक्रवार को जब घर पहुंचा तो इस परिवार में ही नहीं। बल्कि पूरे मुहल्लों में जश्न का माहौल रहा। 15 वर्ष पूर्व लापता पुत्र को अचानक देख परिजनों के आंखों से खुशी के आंसू छलक पड़े। मुहल्लेवासी भी उससे मिलने को उतावले रहे। देखते ही देखते लोगों की भीड़ उमड़ पड़ी। मुंबई के श्रद्धा री-हैबिलिटेशन फाउंडेशन के प्रयास से घर वालों को उनका लाल मिला।

बताते चलें कि शहर के वार्ड नंबर छह निवासी लक्ष्मी साह का चौथा पुत्र संजय कुमार उर्फ बौआ दस वर्ष की आयु में लगभग 15 वर्ष पूर्व घर से फरार हो गया था। परिजनों ने अपने स्तर से काफी खोज खबर की थी। मगर उसका पता नहीं चल सका। शुक्रवार को फाउंडेशन के सदस्य रेहान राजा ने उसे अपने साथ लेकर जैसे ही मुहल्ले पहुंचे। आग की तरह बात पूरे में फैल गई। मौके पर रेहान राजा ने बताया कि 2009 में सूरत के एक एनजीओ द्वारा इसे सौंपा गया था। उस वक्त इसके पैर की हड्डी एक ट्रक द्वारा पुल के नीचे सोए अवस्था में कुचल दिए जाने से बुरी तरह क्षतिग्रस्त हो गई थी। साथ ही मानसिक रूप से कमजोर था और अपने माता पिता का नाम नहीं बताया पा रहा था। जिसके बाद इसे चिकित्सा हेतु श्रद्धा फाउंडेशन के चिकित्सक के यहां भर्ती कराया गया जहां वह ठीक होने पर उसकी याद वापस आ गई और अपने माता-पिता का नाम एवं पता बताया तो 'आज उसे परिजनों से मिला दिया गया।

UTTAR PRADESH
News

HINDI

AMAR UJALA
Aligarh

APRIL 2014

अलीगढ़ | मंगलवार | 8 अप्रैल 2014

अमर उजाला

7 राज्य
19 संस्करण

हरियाणा | दिल्ली | चंडीगढ़ | पंजाब | उत्तर प्रदेश | उत्तराखंड | हिमाचल | जम्मू-कश्मीर

महानगर ●● वर्ष 8 अंक 73 पृष्ठ : 16 मूल्य : दो रुपये

मृत समझ कर परिजन छोड़ चुके थे उम्मीद

8 साल बाद घर लौटा रामवती का 'सुहाग'

कौशल कुमार ओझा

परिवार के साथ बलवीर (बाएं)। शैलेश कुमार शर्मा।

अलीगढ़। बलवीर की कहानी किसी हिट फिल्म से कम दिलचस्प नहीं है। मृत समझकर परिजन भी बलवीर के आने की उम्मीद छोड़ चुके थे। 8 साल बाद अचानक लौटने पर बलवीर की बुजुर्ग मां एवं पत्नी की आंखों से खुशी के आंसू छलक पड़े।

हाथरस जनपद के मुरसान (आर्य समाज रोड इमली वाला मोहल्ला) निवासी बलवीर सिंह पुत्र स्व. अमर सिंह (करीब 40 वर्ष) 8 वर्ष पूर्व अचानक गायब हो गया था। बुजुर्ग मां गुलाबो देवी, पत्नी रामवती, दो छोटे-छोटे बच्चे और भाई-बहन वर्षों तक बलवीर का इंतजार करते रहे। जब काफी समय बीत गया तो परिजनों ने भी उम्मीद छोड़ दी और मान लिया कि बलवीर अब इस दुनिया में नहीं है। शुक्रवार का दिन बुजुर्ग गुलाबो देवी एवं बलवीर की पत्नी रामवती के साथ-साथ 10 वर्षीय पुत्र मयंक एवं 8 वर्ष की बेटी नीतू के लिए किसी करिश्मा से कम नहीं था। श्रद्धा रीहेबिलिटेशन फाउंडेशन मुंबई के मनोवैज्ञानिक

कलेजे के टुकड़ों को सीने से लगाकर फफक पड़ी गुलाबो

शैलेश कुमार शर्मा (निवासी बरेली) के साथ जब बलवीर मुरसान पहुंचा तो बुजुर्ग मां गुलाबो देवी ने अपने 'लाल' को पहचानने में एक मिनट भी देरी नहीं की। मां अपने जिगर के टुकड़े को सीने से लगाकर फफक-फफक कर रोती रही। गम का पहाड़ पिघलकर आंसू के रूप में निकल रहे थे। काफी समय तक बुजुर्ग मां के गले से शब्द नहीं निकले।

यह सूचना मुरसान में जंगल की आग की तरह फैल गई और बलवीर को देखने के लिए लोगों का तांता

भगवान की कृपा एवं करिश्मा समझ रहे लोग

लग गया। बलवीर की पत्नी रामवती कहती है कि मेरे भगवान लौट आए हैं। मेरी तो जिंदगी ही खराब हो गई थी। मेहनत-मजदूरी कर एवं परिजनों के सहयोग से बेटा मयंक को कक्षा 7 एवं बिटिया नीतू को कक्षा 4 में पढ़ा रही हूं। रामवती अपने सुहाग को पहुंचाने के लिए श्रद्धा फाउंडेशन को बार-बार धन्यवाद दे रही है। बलवीर के भाई दुर्जन ने बताया कि ईश्वर की कृपा एवं करिश्मा से मेरा भाई 8 साल बाद वापस घर लौट आया है।

गुजरात के भुज से मुरसान पहुंचे बलवीर

हमलोग रास्तों पर भटकने वाले मनोरोगी (स्कीझोफ्रिनिया) के लिए काम करते हैं। अक्सर ये सड़कों पर गंदे, थके, लंबे-उलझे बाल और स्वयं में खोए मिलते हैं। हमलोग देश के मानसिक चिकित्सालयों के भी संपर्क में रहते हैं और उपचार के बाद ठीक हुए लोगों को उनके घर तक पहुंचाते हैं। बलवीर हमें गुजरात के भुज के मानसिक चिकित्सालय में मिले थे। उनका प्रोपर इलाज के बाद उनके घरवालों को सौंप दिया गया है। बलवीर की दवा की व्यवस्था हमलोग आगे भी करते रहेंगे। फाउंडेशन के संस्थापक डॉ. भरत वाटवानी का इसमें विशेष योगदान होता है।

– शैलेश कुमार शर्मा,
मनोवैज्ञानिक श्रद्धा
रीहेबिलिटेशन फाउंडेशन

BIHAR

News

HINDI

HINDUSTAN

Bhagalpur

OCTOBER 2015

हिन्दुस्तान

www.livehindustan.com

तरक्की को चाहिए नया नजरिया

बुधवार, 28 अक्टूबर, 2015, भागलपुर

बिहार का नं. 1 अखबार

मानसिक रूप से बीमार जुबैर भटक कर मुंबई पहुंच गया था, एक संस्था की पहल पर हुई घर वापसी

दो साल से गायब रौटा का जुबैर घर वापस लौटा

पूर्णिया | प्रमुख संवाददाता

करीब दो साल पूर्व अचानक गायब हुए 22 साल का जुबैर अपने घर लौट आया है। मुंबई स्थित श्रद्धा रिहैबिलिटेशन नामक संस्था ने उसे रौटा थाना क्षेत्र के सहरिया गांव तक पहुंचाया। जुबैर को देख घरवालों को सहसा विश्वास नहीं हुआ। लेकिन सामने बेटा को देख मां लिपट गई और बहन की आंखों से खुशी के आंसू गिरने लगे। थोड़ी देर में पूरे गांव के लोग पहुंच गये।

मानसिक रूप से बीमार जुबैर भटकते-भटकते मुंबई पहुंच गया जहां इन एनजीओ के सदस्यों की नजर पड़ गई। यह एनजीओ सड़क पर लावारिश लोगों को न केवल पनाह देता है बल्कि इलाज कर उसे घर तक पहुंचाता है। उसकी मानसिक हालत उस समय ठीक नहीं थी। उसकी यादाश्त खत्म हो गई थी।

ऐसे पहुंचे घर तक

श्रद्धा रिहैबिलिटेशन के सदस्य राशीद रजा ने बताया कि जुबैर दो माह पूर्व मुंबई की सड़कों पर घुमते हुए मिला था। उसे संस्था के पनाह गाह में रखा गया और उसका इलाज कराया गया। वह सीजोफ्रिनिया रोग से ग्रसित था। जब वह ठीक हो गया तो उसका नाम व ठिकाना जानने का प्रयास किया गया। उसे सिर्फ पूर्णिया याद था। धीरे-धीरे कौंसिलिंग करने पर उसके घर तक पहुंचे।

दो साल बाद घर वापस हुए जुबैर का स्वागत करते परिजन । ● फोटो: हिन्दुस्तान

मिलने की उम्मीद छोड़ चुके थे परिजन

परिजनों ने बताया कि जुबैर के लापता होने के बाद उसकी काफी खोजबीन की गई लेकिन कहीं कोई पता नहीं चला। अंततः उनलोगों ने मिलने की उम्मीद छोड़ दी थी। परिजनों ने घर तक आये श्रद्धा के सदस्यों को शुक्रिया अदा की और कहा कि आप मेरे लिए खुदा से कम नहीं। मां ने कहा- मेरा बेटा नहीं मेरा बुढ़ापे का सहारा मिला गया। जुबैर अपनी मां का इकलौता बेटा है। उसके पिता गुजर गये हैं। घर में उससे छोटी एक बहन है। जुबैर के घर पहुंचते ही पूरे परिवार में खुशियों की लहर फैल गई। जुबैर भी मां के कलेजे से लग गया और फिर न जाने का भरोसा दिलाया।

MAHARASHTRA News

MARATHI

SAMNA

DECEMBER 2015

UNIVERSAL EDITION
सामना
सर्वांसाठी सर्वकाही

जगातील सर्वाधिक
चर्चिले जाणारे
एकमेव वृत्तपत्र

Thursday, December 17th, 2015

संस्थापक संपादक : बाळ ठाकरे | संपादक : उध्दव ठाकरे | कार्यकारी संपादक : संजय राऊत

मनोरुग्णांना 'श्रद्धा'चा मदतीचा हात!

मुंबई

पोलिसी बळाच्या जोरावर गोरगरीबांच्या घरांवर बुलडोझर

कश्मीर टेररिस्ट नव्हे, टुरिस्ट स्पॉट झालेले त्यांना पाहायचे होते!

शेतकऱ्यांच्या वेदनेवर शिवसेनेची फुंकर

गरीबांवरील शस्त्रक्रियेसाठी तारीख पे तारीख

पुणे

वैचारिक संघर्ष करा; पण सुडाचे राजकारण नको

रेसकोर्सवर राष्ट्रवादीचे 'पॉवर' प्रदर्शन

सेवासदन संस्थेतील ५१ मुलींना विषबाधा

निवडणुकीमुळे उत्तम साहित्यिक संमेलनाध्यक्षपदापासून दूर

कराड, दि. १७ (सा. वा.) – आप्तेष्टांनी नाकारलेले किंवा बेपत्ता झालेले मनोरुग्ण गावागावांत पाहायला मिळतात. या मनोरुग्णांना मदतीची गरज असताना समाज मात्र त्यांच्याकडे दुर्लक्ष करतो. रस्तोरस्ती, दारोदार भटकून हे मनोरुग्ण आपले पोट भरतात. कचऱ्याच्या पेटीत खाद्य शोधतात. कुणी आपुलकीने दिलेच तर ते चार घास पोटात घालून रस्त्यावरच दिवस-रात्र काढतात. अशा मनोरुग्णांना 'श्रद्धा रिहॅबिलिटेशन फौंडेशन'ने मदतीचा हात दिला आहे.

'श्रद्धा फौंडेशन' या स्वयंसेवी संस्थेच्या कर्मचाऱ्यांनी ॲम्ब्युलन्ससह कराडमध्ये फिरून पाच महिला व सात मनोरुग्ण पुरुषांना ताब्यात घेतले. उपचार व पुनर्वसनासाठी त्यांना कर्जत येथील श्रद्धा रिहॅबिलिटेशन फौंडेशन येथे नेण्यात आले आहे. कर्मचारी सकाळपासून शहरातील रस्त्यांवर फिरून मनोरुग्णांची माहिती घेत होते. मनोरुग्ण जेथे आहेत त्या ठिकाणी जाऊन त्यांना ताब्यात घेतले. शहरातून बारा मनोरुग्ण घेऊन सायंकाळी रुग्णवाहिका कर्जतला रवाना झाली.

श्रद्धा रिहॅबिलिटेशन फौंडेशनच्या टीममध्ये सामाजिक कार्यकर्ते चेतन दिवाण, समाधान पालकर, सामाजिक कार्यकर्त्या सुरेखा राठी असून, यांना अनेक भाषा अवगत असल्याने वेगवेगळ्या भागांतून आणलेल्या रुग्णांवर उपचार करणे सोपे जाते.

उद्योजक देसाई यांची देणगी

कराडमधील उद्योजक दत्ता देसाई यांना श्रद्धा फौंडेशनच्या कार्याविषयी ज्येष्ठ समाजसेवक प्रकाश आमटे यांच्याकडून माहिती मिळाली होती. देसाई यांनी पुनर्वसन केंद्राला भेट देऊन अडीच लाख रुपयांची देणगी दिली. श्रद्धा फौंडेशनने कराडमधील रस्त्यांवर भटकत फिरणाऱ्या मनोरुग्णांवर उपचार करावेत, अशी अपेक्षाही त्यांनी व्यक्त केली.

संपूर्ण उपचार मोफत

कर्जत (जि. रायगड) येथे साडेसहा एकर क्षेत्रात विस्तारलेल्या 'श्रद्धा रिहॅबिलिटेशन फौंडेशन' या पुनर्वसन केंद्राची स्थापना डॉ. भरत वाटवाणी व डॉ. स्मिता वाटवाणी यांनी २००६ मध्ये केली आहे. त्यापूर्वीही त्यांच्याकडून सन १९८८ पासून मनोरुग्णांवर उपचार करण्याचे काम सुरू होते. येथे सर्व उपचार मोफत करण्यात येतात, तसेच उपचारानंतर रुग्णांना त्यांच्या घरी पोहोचविण्यात येते.

MAHARASHTRA

News

MARATHI

MAHARASHTA TIMES

Mumbai

MARCH 2016

maharashtratimes.com | www.mtonline.in

मुंबईचे नं.१ मराठी वृत्तपत्र

महाराष्ट्र टाइम्स

नोंदणी क्र. एमसीएस/०६३/२०१५-१७. आर. एन. आय. रजिस्ट्रेशन क्र. ९२४९/६२.

मुंबई। मंगळवार, २२ मार्च २०१६ । पाने १२ + मुंबई टाइम्स। शहर आवृत्ती *। ₹ ४.०० किंवा ७.०० द टाइम्स ऑफ इंडियासहित

आगळी वेगळी 'घरवापसी'!

■ डॉ. शुभा थत्ते

स्क्रिझोफ्रेनिया झालेल्या रुग्णांना अनेकदा ना घरच्यांचा आधार मिळत, ना समाजाचा. अन्न, ठिकाणाच्या शोधामध्येही मंडळी दारोदार, रस्त्यांवर भटकत असतात. अशा मंडळींना आधार देण्याचे काम श्रद्धा पुनर्वसन केंद्र गेली ११ वर्षे करत आहे. डॉ. भरत व डॉ. स्मिता वाटवानी या केंद्राच्या माध्यमातून करत असलेल्या रुग्णसेवेविषयी...

ही राजकारणातली 'घरवापसी' नव्हे तर गंभीर मानसिक आजारामुळे घरदाराला मुकलेल्या रुग्णांना त्यांच्या मुलामाणसांकडे पोहोचविणे, हे विस्मयजनक काम करत आहेत डॉ. भरत व डॉ. स्मिता वाटवानी. हे सायकॅट्रिस्ट जोडपे. तेही गेली तब्बल ११ वर्षे! त्यापूर्वी १९८८ साली त्यांनी दहिसर येथे कामाला सुरुवात केली होती पण. नंतर २००४ साली रुग्णसेवेत आयुष्य घालवलेल्या बाबा आमटे यांच्याशी चर्चा करून त्यांच्या आशीर्वादाने कर्जत येथे काम सुरू केले. आपण रस्त्यावर भटकणारी, केसांच्या जटा झालेली, फाटकेतुटके कपडे घातलेली तर काही वेळा ठार नागडी असणारी, कचरा विचकून खाण्यासाठी काही मिळेल का, हे शोधत असणारी माणसे पहातो . बहुतांशी लोक नाकाला रुमाल लावून, कपाळाला आठ्या घालून दूर होतात. पण त्या माणसांना त्याचे काही भानही नसते. कारण ती त्यांच्या जगातच वावरत असतात. स्किझोफ्रेनिया या गंभीर आजारामुळे व त्यावर औषधोपचार न झाल्यामुळे छिन्नविछिन्न झालेल्या या व्यक्ती असतात. त्यांनाही जवळची मायेची माणसे, आईबाप, भावंडे असतात. पण, आजारामुळे भान न राहून दिसेल त्या वाहनात बसून घरापासून दूर भटकत जातात, कोणी दिले तर खातात, नाहीतर कचराकुंड्यांत शोधतात. अशा माणसांची कोणी माहिती दिल्यास श्रद्धा पुनर्वसन केंद्राचे कर्मचारी, स्वयंसेवक येऊन त्याच्या व्हॅनमध्ये घालून कर्जत येथील त्यांच्या केंद्रावर घेऊन जातात. त्यांची स्वच्छता करून औषधे सुरू करतात. साधारण महिन्याने तो माणसात आला की त्यांच्याकडे काम करणारे सोशल वर्कमध्ये पदवी असणारे कर्मचारी त्याचा पत्ता शोधून पत्रव्यवहार करतात व स्वखर्चाने त्याला त्याच्या घरी पोचवितात. हे सगळे प्रयत्न खरोखर थक्क करणारे आहेत. हे सर्व एवढ्यावरच थांबत नाही तर त्या गावातील माणसांना एकत्र करून चित्राद्वारे हा कसा आजार आहे व तो औषधाने आटोक्यात येऊ शकतो, हा महत्त्वाचा संदेश दिला जातो. भारतातील आरोग्यव्यवस्था इतकी प्राथमिक अवस्थेत आहे की अशा रुग्णांना उपचारासाठी कित्येक ठिकाणी जवळजवळ १०० किमीपर्यंत मदत उपलब्ध नसते. या आजाराचे प्रामाण १ टक्का इतके आहे म्हणजे भारताच्या लोकसंख्येच्या प्रमाणात किती रुग्ण असतील, याची कल्पना करा आणि त्याबद्दल इतकी अनास्था! कित्येक गावांमध्ये असा काही आजार असतो, याची जाणिवही नसते. त्यामुळे आजाराला सुरुवात होऊन ती व्यक्ती विचित्रपणे वागू लागली की इतर बुवा, जादूटोणा उपायांना सुरुवात होते व त्यामुळे फरक न पडल्याने त्याला वाळीत टाकल्यासारखेच केले जाते. अशीच ही माणसे घरापासून दूर भटकत रहातात. श्रद्धा पुनर्वसन केंद्राकडून रुग्णाच्या घरच्या मंडळींना गोळ्या कशा द्यायच्या, हेही शिकवले जाते. घर सोडल्यापासून त्याच्यात झालेला लक्षवेधक बदल दिसत असल्याने घरची माणसे औषधांच्या बाबतीत जागरूक रहातात. पुढील २ वर्षे त्या रुग्णांचे औषधांचे पार्सल दर दोन महिन्यांनी नियमितपणे येत रहाते व रुग्णात होणारा बदल सातत्याने दिसत असल्याने हा आजार आटोक्यात येऊ शकतो, यावरचा कुटुंबाचाच नव्हे तर गावाचा विश्वास वाढतो. मानसिक आरोग्य क्षेत्रामधली ही किती भरीव कामगिरी व तीही कोणताही गाजावाजा न करता, बडेजाव न मिरवता!

कर्जत येथील या पुनर्वसन केंद्राला भेट देताना जी गोष्ट प्रकर्षाने जाणवली ती म्हणजे तेथील कार्यकर्त्यांची कामाची बांधिलकी! अतिशय तुटपुंज्या मदतीवर चालणाऱ्या या केंद्रामध्ये २४ सोशल वर्कची पदवी असणारे कार्यकर्ते आहेत. ते जाणिवपूर्वक वेगवेगळ्या प्रांतातील आहेत, ज्यायोगे रुग्णांना त्यांच्या घरी पोहोचवताना मदत होते. त्याशिवाय २० जणांची टीम, २ निवासी डॉक्टर व ७/८ रुग्ण असे आहेत की त्यांच्या कुटुंबाचा शोध न लागल्याने किंवा त्यांनी स्वीकार करण्यास नकार दिल्याने त्यांना तिथे सामावून घेतले आहे. ते इतर कामांमध्ये मदत करतात. एकावेळी तिथे सुमारे ३० ते ४० स्त्रिया व ८०ते १०० पुरुष असतात. त्यांना वेळच्यावेळी औषधे देणे, नाश्ता, जेवण, स्वच्छतेकडे व सुरक्षिततेकडे लक्ष ठेवणे या सर्व गोष्टी येथील कर्मचारी मोठ्या मायेने करतात. स्वत: डॉ. भरत त्यांच्या बोरीवलीच्या घर व हॉस्पिटल येथून आठवड्यातून २ वेळा केंद्रात जाऊन रुग्णांना तपासतात व घरी पाठवण्याजोगे झाले आहेत का ते ठरवतात. तेथे भाजीपाला लावला आहे व २५ गायीही ठेवलेल्या आहेत कारण येणारे बहुसंख्य रुग्ण अगदी लहान खेडेगावातील असल्याने त्यांना या कामाची माहिती व त्यात रस असतो व ते ही कामे करू लागतात. आम्ही गेलो त्या दिवशी ३ रुग्ण आपापल्या गावी परतणार होते. संस्थेचे काम माहीत असल्याने लोक रस्त्यावर हिंडणारी अशी व्यक्ती दिसल्यास फोन करून कळवितात. पण आपणहून मनाने अशा कामासाठी कोणी पैसे किंवा वस्तूरूपाने मदत करत नाही. त्यांचा तिथे असतानाचा खर्च व नंतर २ वर्षांची औषधे याबद्दल डॉ. भरत यांना विचारता ते म्हणाले, घरवापसीच्यावेळी त्यांच्या कुटुंबाचा मिळणारा दुवा हीच मिळकत. कारण बहुतेक सर्व कुटुंबांकडे त्याचे पोट भरण्याइतकीही साधने नसतात. गेल्या ९ वर्षांत श्रद्धा पुनर्वसन केंद्राने सुमारे ५००० स्त्रीपुरुषांना आपल्या माणसांकडे पोहोचविले आहे. या ५००० लोकांमधील बहुसंख्य अगदी लहान गावांमधून आलेली व भारताच्या सर्व प्रांतातून आलेली दिसली. अगदी झारखंड, ओरिसा, बांगलादेश व १ इराणचाही! तेथे खरी आंतरभारती होती. टाटा पॉवर, सेल (Steel Authority of India Ltd.) यासारख्या काही कंपनी, मंडळींनी व तेथील निवासी जागा बांधण्यासाठी काही दानशूर लोकांनी देणगी दिलेली दिसली. पण एकंदर सर्व व्यवस्था एखाद्या आश्रमासारखी, केवळ गरजा भागण्यापुरता खर्च अशी दिसली. कायमस्वरूपी राहण्यासाठी स्किझोफ्रेनिक रुग्णांसाठी काही बांधण्याचा विचार आहे का, हे विचारताच डॉ. भरत म्हणाले की शारीरिक व्यंगाच्या व्यक्तीला कुटुंब घरातच आसरा देते ना? मग मानसिक आजार असलेल्या मंडळींचा योग्य तो सांभाळ करणे ही त्या कुटुंबाची व आजुबाजूच्या समाजाची जबाबदारी आहे. कारण सध्या उपलब्ध असलेल्या औषधांनी आजार बराच आटोक्यात येतो. समाजापासून त्यांना दूर ठेवले तर मध्ययुगातील मनोरुग्णालयांपासून आपण काय प्रगती केली ?

असा हा आगळावेगळा सेवाभावी आश्रम. एकदा जरूर जाऊन पहाण्यासारखा व आपल्यापरीने होईल तितकी मदत करण्याजोगा. (देवस्थानांना देणगी देण्यापेक्षा खचितच) कारण हे खरे सत्पात्री दान होईल.

संस्थेबद्दल अधिक माहितीसाठी वेबसाइट : www.shraddharehabilitationfoundation.org

PUNJAB
News

HINDI

DAINIK BHASKAR
Jalandhar

JUNE 2016

दैनिक भास्कर

आप पढ़ रहे हैं देश का सबसे विश्वसनीय और नंबर 1 अखबार

Jalandhar 17.06.2016

कब के बिछड़े आज मिले 1971 और 1988 में परिवार से संपर्क हुआ, लेकिन मुलाकात नहीं, मुंबई की संस्था श्रद्धा पुनर्वास ने कराया मिलन

मां की डांट पर घर से भागे इंद्रजीत को 54 साल बाद परिवार से मिलाया

रवि शैणखर | जालंधर

बात मार्च 1962 की है। तब भारत चीन युद्ध भी नहीं हुआ था जब साढ़े 13 साल का इंद्रजीत घई मां इंद्रावती की डांट के बाद घर से भाग गया था। घरवालों ने बहुत ढूंढा लेकिन उसका कोई पता नहीं चला। 16 जून 2016 को 54 साल बाद वह घर लौटा है। 12 मार्च 2016 को मुंबई की एक संस्था श्रद्धा पुनर्वास में पुलिस एक वृद्ध को लेकर आई। वह सड़क किनारे बदहाल हालत में मिला था। याददाश्त जा चुकी थी।

संस्था के मनोवैज्ञानिकों ने उसका इलाज किया और याददाश्त वापस आने लगी। नोवैज्ञानिक शैलेश कुमार शर्मा ने बताया कि इन्होंने पहले अपना नाम बताया। फिर पिता और तीन भाइयों का। कुछ दिनों बाद बताया कि घर जालंधर के बस्ती शेख में हैं। इंद्र का मानसिक स्वास्थ्य ठीक नहीं है। उसकी दवाएं चल रही हैं।

इंद्र को शैलेश जब बस्ती शेख लेकर पहुंचे तो एक दुकान पर उसके पिता करमचंद घई के बारे में पूछा। दुकानदार ने कहा वह तो 1972 में ही गुजर गए। उनके बेटे कोट मोहल्ले में रहते हैं। पता पूछते-पूछते घर पहुंचे तो शैलेश ने घर का दरवाजा खटखटाया। दरवाजा इंद्र के बड़े भाई भीम सेन की पत्नी ऊषा घई ने खोला। शैलेश ने कहा इनका नाम इंद्र घई है क्या आप इन्हें जानती हैं।

ऊषा ने बताया कि 'मुझे यकीन नहीं हो रहा था कि सामने खड़ा शख्स इंद्र ही है। मेरी शादी के कुछ साल पहले ही तो इंद्र गायब हुआ था।' भाई भीम सेन ने देखा तो वह फूट फूट कर रोने लगे। कहा-माता पिता इंद्र के गम में ही जल्दी चल बसे।' दूसरे भाई सुंदर सेन ने बताया कि इंद्र बचपन से बहुत लड़ाका था। इसे सब अस्त्र कहते थे। पढ़ाई में ध्यान नहीं लगा तो पिताजी ने चाय की दुकान पर नौकरी पर लगवा दिया। आए दिन उसकी मारपीट की शिकायतें आने लगीं और माता पिता से डांट खाने लगा। फिर एक दिन वह चला गया। 9 साल बाद 1971 में भारत पाक युद्ध में इसकी एक चिट्ठी आई थी। जिसमें उसने लिखा था कि उसने एक क्रिश्चियन लड़की से शादी कर ली है और दो बच्चे भी हैं। हम तुरंत मुंबई भाग गए लेकिन उस पते पर वह नहीं मिला। फिर 1988 में हमें एक चिट्ठी मिली। जिसके बीच इंद्र का पासपोर्ट था जो 29 दिसंबर 1983 को इशू हुआ था। पासपोर्ट पर पक्का पता जालंधर का ही लिखा था। हमने पासपोर्ट भेजने वाले से संपर्क किया तो उसने कहा कि उसे यह गिरा हुआ मिला था। हम फिर मुंबई गए। उसका पता मिल गया लेकिन एक बार फिर हमें निराशा हुई। वह वहां से जा चुका था।' हम उसके पते पर अपना टेलीफोन नंबर छोड़ गए थे। उसका थोड़े दिनों बाद फोन आया।

उसने बताया कि वह एक सेठ के वहां ड्राइवर है। हमने कहा वापस जालंधर आ जाओ तो उसने फोन काट दिया। उसके बाद हमें न कोई चिट्ठी आई न टेलीफोन। पिछले महीने मैं सोच रहा था कि दोबारा मुंबई होकर आता हूं शायद जीते जी उससे एक बार मुलाकात हो जाए। भगवान ने हमारी सुन ली और वह आज खुद हमारे पास आ गया है।'

इंद्र घई बताते हैं कि मुंबई में ही शादी की पर दंगों में परिवार बिछुड़ गया

बड़े भाई भीम सेन, सुंदर सेन और भाभी ऊषा घई व परिवार के अन्य सदस्यों के साथ पीली टी शर्ट में इंद्रसेन घई। -भास्कर

पत्नी के बारे मे पूछा तो कहा उसकी शादी एलिजाबेथ से हुई है। 'मुंबई मे झगड़ा हुआ था। हिंदू मुस्लिम में। उसमें बिछुड़ गए। इससे ज्यादा वह उनके बारे मे नहीं जानता। इंद्र ठीक से चल फिर नहीं सकता।

Upon reunion this elderly patient turned out to be the mother of a local politician

ANDHRA PRADESH
News

TELUGU

EEANADU
East Godavari

19th & 20th SEPTEMBER 2016

East Godavari, Monday, 19.09.2016

పద్నాలుగేళ్ల క్రితం తప్పిపోయి.. అయినవారి వద్దకు చేరి

వీర్రెడ్డి మాతృమూర్తి అర్తమూరు రాక ..సినీపక్కీలో అప్పగింత

మండపేట, కేఎన్ఎన్ ప్రతినిధి : అష్టైశ్వర్యాల్లో తులతూగుతూ పెద్ద కుటుంబంలో గౌరవ మర్యాదలతో జీవనం సాగిస్తున్న ఆమె అమాయకత్వంగా ఉండి ఆధ్యాత్మిక చింతనతో ఏదో ఊరు ఆలయానికి వెళదామంటూ ఇంట్లోంచి 14ఏళ్ళక్రితం వెళ్ళిపోయింది. మానసిక స్థితి సరిగ్గా లేకపోవడంతో ఎక్కడెక్కడో తిరిగి ముంబాయి చేరింది. ఆమె కోసం కుటుంబసభ్యులు గాలించని చోటు లేదు. ఎప్పటికైనా వస్తుందనే ఆశతో ఎదురుచూస్తూ ఉన్నారు. అచ్చు సినిమా కథలా. అనిపించే ఈ కథనం జిల్లా గ్రంథాలయసంస్థ చైర్మన్ నల్లమిల్లి వీర్రెడ్డి మాతృమూర్తి సుగుణావతిది. వివరాలిలా ఉన్నాయి. అర్తమూరు నుంచి వెళ్ళిపోయిన ఆమె ముంబాయి చేరింది. తిండి లేకపోవడంతో నీరసించి రోడ్డుపక్కన పడిపోయింది. మదర్‌థెరీస్సా స్వచ్ఛంద సేవాసంస్థ కార్యకర్తలు ఆమెను నిర్మల్‌హృదయ్ సంస్థలో చేర్పించారు. అక్కడ 13ఏళ్ళపాటు అనాథాశ్రమంలోనే గడిపింది. హఠాత్తుగా ఏడాది క్రితం టైఫాయిడ్ జ్వరం వచ్చింది. ఆరోగ్యం క్షీణించడంతో నిర్మల్‌హృదయ్ సంస్థ శ్రద్ధ పునరావాస కేంద్రానికి అప్పగించారు. వారు ఆమెకు చికిత్స చేయించారు. మానసిక నిపుణులచే వైద్యం చేయించారు. గతం గుర్తుకొచ్చింది. తనది కాకినాడ, అనపర్తి, అర్తమూరు అని చెప్పడంతో శ్రద్ధ సంస్థ నిర్వాహకులు ముంబాయి నుండి ఆమెను తీసుకుని సోమవారం ఉదయం అర్తమూరు చేరుకున్నారు. గ్రామంలో వాడవాడలా ఉండే వీర్రెడ్డి ఫ్లెక్సీలు చూసి ఆమె అతనే తన కుమారుడంటూ నిర్వాహకులకు చెప్పింది. దీని ఆధారంగా వీర్రెడ్డి ఇంటికి తీసుకువచ్చారు. ఒక్కసారిగా తల్లిని చూసి వీర్రెడ్డి తల్లడిల్లారు. షాక్ నుంచి తేరుకుని అమ్మను హత్తుకున్నారు. కుటుంబసభ్యులకు సమాచారం అందడంతో వీర్రెడ్డి సమీప బంధువులంతా చేరుకున్నారు. నమ్మాలో లేదో అనే మీమాంసలోనే గంటలు గడిచిపోయాయి. 14ఏళ్ళ తర్వాత అయినవాళ్ళందరినీ చూసిన ఆమె కన్నీళ్ళపర్యాంతమైంది. స్వచ్ఛందసంస్థ నిర్వాహకులు తమ తల్లిని తమకు అప్పగించడంతో సంతోషించిన వీర్రెడ్డి వారికి భారీబహుమానం అందజేసారు. తాను తీరిక చూసుకుని ముంబాయి వెళ్ళి నిర్మల్‌సంస్థ శ్రద్ధ సంస్థల పనితీరు పరిశీలించి వారికి ఆర్థికసహాయం అందజేయడంతోపాటు ఆ సంస్థల అభివృద్ధికి కృషిచేస్తానని హామీ ఇచ్చారు. వీర్రెడ్డి తండ్రి రామ్మూర్తిరెడ్డి గతంలోనే మృతిచెందగా సోదరుడు శ్రీహరిరెడ్డి ఉన్నారు. వెంకటేశ్వరా పశువైద్యవిశ్వవిద్యాలయం పాలకమండలి సభ్యులు పడాల సుబ్బారెడ్డి, వైకాపా రాష్ట్ర కార్యదర్శి కర్రి పాపారాయుడు, పడాల రామకృష్ణారెడ్డి తదితర సమీప బంధువులంతా వీర్రెడ్డి ఇంటికి చేరుకుని సుగుణావతిని పరామర్శించారు.

East Godavari, Tuesday, 20.09.2016

ఎన్నాళ్లో వేచిన ఉదయం...

14 సంవత్సరాల తరవాత ఇంటికి చేరిన మహిళ

సుగుణావతి

అర్తమూరు(మండపేట గ్రామీణం): 2002 సంవత్సరంలో తప్పిపోయిన మహిళ తిరిగి 14 సంవత్సరాలకు తన రక్తసంబంధీకులు వద్దకు చేరుకున్న క్షణాలు అర్తమూరులో చోటుచేసుకున్నాయి. ముంబైకి చెందిన శ్రద్ధ పునరావాస సంస్థ ప్రతినిధులు రమాకాంత్ వివరాలు తెలియచేస్తూ మతిస్థిమితం లేనికారణంగా రైలు ఎక్కి ముంబై వెళ్లిన నల్లమిల్లి సుగుణావతి శివాజీనగర్‌లో స్పృహతప్పి పడిపోయింది. మదర్‌థెరీసా స్వచ్ఛందసంస్థ కార్యకర్తలు ఆమెను గుర్తించి నిర్మల్‌హృదయ్ సేవా సంస్థలో చేర్పించారు. టైఫాయిడ్ జ్వరంవచ్చి ఆరోగ్యం క్షీణించగా సంస్థ మెరుగైన చికిత్స నిమిత్తం శ్రద్ధా పునరావాస కేంద్రంకు అప్పగించారు. ఆమెకు మెరుగైన చికిత్సతోపాటు, మానసిక నిపుణులుచేత పరీక్షలుచేయించి మందులువాడగా ఆమెకు గతం గుర్తుకువచ్చి జిల్లా పేరు కాకినాడ, అర్తమూరు, రామవరం పేర్లు చెప్పింది. శ్రద్ధ పునరావాస సంస్థ అర్తమూరు గ్రామానికి తీసుకొచ్చి కనకదుర్గాదేవి ఆలయం సెంటర్ వద్దకు చేరుకోగా స్థానికులు ఆమెను గుర్తించి, జిల్లా గ్రంథాలయసంస్థ అధ్యక్షుడు నల్లమిల్లి వీర్రెడ్డి, శ్రీహరిరెడ్డి ఇంటికి తీసుకువచ్చారు. ఆమె తమ్ముడు పడాల సుబ్బారెడ్డి, రామకృష్ణారెడ్డిలను కూడా గుర్తించడంతో కుటుంబీకులకు అప్పచెప్పినట్లు సంస్థప్రతినిధి రమాకాంత్ తెలిపారు. తల్లి ఇంటికిచేరడంతో వీర్రెడ్డి కుటుంబం ఆనందంలో మునిగిపోయింది.

Upon reunion this elderly patient turned out to be the mother of a local politician

ANDHRA PRADESH
News

TELUGU

SAKSHI
Kakinada

SEPTEMBER 2016

మంగళవారం 20 సెప్టెంబరు 2016

14 ఏళ్ల కిందట అదృశ్యమైన 'అమ్మ' తిరిగి వచ్చింది!

ఈమె జిల్లా గ్రంథాలయ సంస్థ చైర్మన్ నల్లమిల్లి వీర్రెడ్డి తల్లి. 14 ఏళ్ల కిందట మానసిక స్థితిబాగాలేక ఇంటి వెళ్లి, మళ్లీ ఇన్నేళ్లకు ఆమె ఇప్పుడు ఇంటికి తిరిగొచ్చింది. ఎలాగంటే..- 9లో

- 2001లో తొలిసారిగా 'కౌముది నికేతన్(తుని)' నిర్వహించిన చిత్ర పోటీల్లో బెస్ట్ ఆర్టిస్ట్ అవార్డు
- 2012 నుంచి 2014 వరకు ప్రఖ్యాత కోనసీమ చిత్ర కళాపరిషత్ జాతీయ స్థాయిలో నిర్వహించిన పోటీల్లో వరుసగా జ్యూరీ అవార్డులు కైవసం
- 2015లో కోనసీమ చిత్రకళాపరిషత్ రజతోత్సవం సందర్భంగా ప్రఖ్యాత కళా విమర్శకుడు సంజీవ్‌దేవ్‌పేరుతో ఇచ్చే 'సంజీవ్ దేవ్ అవార్డు' అందుకున్నారు.
- అమీర్ ఆర్ట్ అకాడమీ(నెల్లూరు) నుంచి జ్యూరీ అవార్డును అందుకున్నారు.
- ప్రపంచ తెలుగు చిత్రకారుల సమాఖ్య(టీడబ్ల్యూఏఏఎస్) వారు అమలాపురంలో నిర్వహించిన వర్క్‌షాపులో, విజయవాడ ఆర్ట్ సొసైటీ నిర్వహించిన ఆకృతి ఆర్ట్ గేలరీలో తన చిత్రాలను ప్రదర్శించి అందరి మన్ననలు పొందారు.
- ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం కృష్ణ పుష్కరా
నికి మెమొంటో అందజేసి సత్కరించి

అతివల అందాలు..

ప్రకృతిలోని పక్షులు, పశువులు, పంటచేల
ఫలసాయాన్ని మోసుకొస్తున్న పల్లెపడుచుల
వయ్యారి భామలు, పెరటిలోని పక్షులతో స
విహరిస్తున్న అతివలు, ముదిపాలు పోతున్న
గాలు ఈయన చిత్రాల్లో మనకు కనిపిస్తాయి
పాపయ్య, కొండపల్లి శేషగిరిరావులతో పాటు
ను బాగా ఇష్టపడే సుందర్ సౌందర్య భావ

14 ఏళ్ల తర్వాత అం

- మానసిక అస్వస్థతతో అదృశ్యమైన అర్తమూరు మహిళ
- చనిపోయి ఉంటుందని భావించిన కుటుంబ సభ్యులు
- పిండ ప్రదానం చేయడానికీ సన్నద్ధం
- సోమవారం అనూహ్యంగా తన వారిని చేరిన వైనం

శ్రద్ధ ఫౌండేషన్ సభ్యులను సత్కరిస్తున్న వీర్రెడ్డి, సుబ్బారెడ్డి తదితరులు

(అంతరచిత్రం) 14 ఏళ్ల తర్వాత ఇంటికి చేరుకున్న సుగుణావతి

అర్తమూరు (మండపేట) :

ఒకటి కాదు, రెండు కాదు, ఏకంగా పద్నాలుగేళ్లు. జాడ లేకుండా పోవడంతో చనిపోయి ఉంటుందని అయిన వాళ్లంతా అనుకున్నారు. గోదావరి పుష్కరాల్లో పిండప్రదానం చేయాలని కూడా భావించారు. కలలోనైనా ఊహించని విధంగా 14 ఏళ్ల క్రితం 49వ ఏట అదృశ్యమైన మహిళ కళ్ల ముందు ప్రత్యక్షమవడంతో ఆ ఇంట పండుగ వాతావరణం నెలకొంది. సినిమా కథను తలపించేలా ఉన్న ఈ ఘటన మండపేట మండలం అర్తమూరులో చోటుచేసుకుంది. ఎన్నడో అదృశ్యమై, ఇప్పుడు ప్రత్యక్షమైన ఆ మహిళ జిల్లా గ్రంథాలయ సంస్థ చైర్మన్ నల్లమిల్లి వీర్రెడ్డి తల్లి. నెక్ జిల్లా చైర్మన్, శ్రీవెంకటేశ్వర వెటర్నరీ యూనివర్సిటీ పాలక మండలి సభ్యుడు పడాల సుబ్బారెడ్డి సోదరి...వైఎస్సార్

MADHYA PRADESH News

HINDI

VIDISHA-G BHASKAR Bhopal

JULY 2017

विदिशा-गंजबासौदा भास्कर

भोपाल, रविवार 23 जुलाई, 2017 श्रावण कृष्ण पक्ष-15, 2074

13 साल पहले गुम बेटे के लिए मां हर साल सिलवाती थी कपड़े, लौटा तो पहनाए

मंदबुद्धि अलीम खान 22 साल की उम्र में अपनी बहन के घर से हो गया था लापता

प्रमोद साहू | विदिशा

कहते हैं उम्मीद पर आसमान टिका है। यह कहावत नगर के नयापुरा में रहने वाली भूरी बी के जीवन में सौ फीसदी सच साबित हो गई। भूरी बी का मंदबुद्धि बेटा अलीम खान 13 साल पहले गुम हो गया था। बेटा वापस आएगा इस उम्मीद के साथ उसने उसके लिए कपड़े सिलवाए थे। 13 साल बाद उसकी यह उम्मीद पूरी हो गई। उनके लिए फरिश्ता बन कर आए। वे अपने साथ अलीम को लेकर आए थे, वह भी पहले से काफी अच्छी अवस्था में।

पिता रफीक सहित पांचों भाई बहिनों ने छोड़ दी थी अलीम के लौटने की उम्मीद

कपड़े सिलवाकर पेटी में रख दिए थे

नगर के नयापुरा में रहने वाली 56 वर्षीय भूरी बी का बेटा अलीम खान 13 साल पहले अपनी बड़ी बहन शबो बी के यहां बासौदा गया था। उस समय अलीम की उम्र 22 साल थी तथा कुछ समय पहले ही उसकी दिमागी हालत खराब हो गई थी। बहन के यहां से अलीम कहां गया किसी को नहीं पता। परिजनों ने ढूंढा लेकिन कहीं पता नहीं चला। पिता रफीक खान के साथ ही अलीम के पांच भाई-बहन हैं सभी ने उम्मीद छोड़ दी थी लेकिन उसकी मां भूरी बी को उम्मीद थी कि ईद पर बेटा वापस लौटेगा। इसी वजह से उसने उसी समय अलीम के लिए कपड़े सिलवाकर पेटी में रख दिए लेकिन वह नहीं आया। तीन बेटियों और एक बेटे की शादी हो गई। पांच साल पहले पति रफीक खान का इंतकाल हो गया। वे मकान बदल कर नयापुरा में ही दूसरी जगह रहने लगीं।

सब को पहचान रहा था

शुक्रवार का दिन भूरी बी की जिंदगी का सबसे बड़ा दिन हो गया। संतोष कुमार उनके लिए फरिश्ता बन कर आए। उन्होंने संतोष के साथ जब अपने बेटे अलीम को देखा तो आंखों पर यकीन नहीं हुआ। अलीम न केवल सभी को पहचान रहा था बल्कि उनके नाम भी ले रहा था। 13 साल बाद बेटे के पहले से भी अच्छी हालत में मिलने से भूरी बी की खुशी का ठिकाना नहीं था। 10 घंटे तक विदिशा में रुकने के बाद रात में ही संतोष कुमार वापस मुंबई लौट गए। शनिवार को घर पर मेहमानों का तांता लगा रहा।

विदिशा में अपने परिवार के साथ बैठा अलीम खान (लाल घेरे में)।

अलीम का दो साल तक चलेगा इलाज

नयापुरा में रहने वाले परवेज मौदी ने बताया कि अलीम और संतोष शुक्रवार दोपहर में उनके पुराने घर पर पहुंचे थे। वहां पर मौजूद लोगों ने उनके वर्तमान घर का पता बताया। भूरी बी ने बताया कि मैंने अलीम के लिए 13 साल पहले कपड़े सिलवाए थे। आज उसने वो कपड़े ही पहने हैं।

रेलवे पुलिस ने सौंपा था श्रद्धा फाउंडेशन को जिसने पहुंचाया घर

अलीम को लेकर आए संतोष मुंबई के श्रद्धा फाउंडेशन से जुड़े हैं। भास्कर से मोबाइल पर हुई चर्चा में संतोष ने बताया कि अलीम पांच महीने पहले रेलवे पुलिस को ठाणे रेलवे स्टेशन पर मिला था। हमारा फाउंडेशन इस तरह के मानसिक विकलांग लोगों का इलाज कर उन्हें उनके घर तक पहुंचाता है। पुलिस ने अलीम को हमें सौंपा। श्रद्धा पुनर्वास केन्द्र में उसका इलाज चला। जब अलीम सही हो गया तो उसने खुद अपना पता बताया। इलाज के बाद हम एमपी के 7 लोगों को लेकर आए हैं। आज भी वहवाणी में हूं। श्रद्धा फाउंडेशन के ऑनर भरत वाटवानी हैं। 1996 में स्थापित फाउंडेशन का कार्यक्षेत्र साल 2006 से सारा देश हो गया है।

MAHARASHTRA News

MARATHI

DIVYA MARATHI Nasik

APRIL 2018

दैनिक दिव्य मराठी

22-Apr-2018
नाशिक सिटी Page 8

समाजरक्षण | श्रद्धा फाऊंडेशनच्या स्वयंसेवकांचे महत्कार्य; वर्षभरापासून प्रतीक्षेत असलेल्या बिहारमधील कुटुंबीयांच्या भावना अनावर

दोन महिने रस्त्यावर पडून, 'श्रद्धा'मुळे सापडले घर

प्रतिनिधी । नाशिक

शबनम अवघ्या तिशीतील तरुणी.. बिहारमधील पाटणा जिल्ह्यातील रहिवासी... नातेवाईकांकडे जाते असे सांगून घरातून निघाली ती घरी परतलीच नाही. घरात एकुलती एक बहीण एकाएकी दिसेनाशी झाल्याने तिचे तिघे भाऊ सैरावैरा शोध घेत होते. पोलिसांत तक्रार दिली. वर्तमानपत्रात बातम्या दिल्या. मात्र तिचा शोध काही लागेना...दुसरीकडे शबनम बिघडलेल्या मानसिक स्थितीत देवळाली कॅम्पच्या रस्त्यावर राहत होती. तिची अवस्था अक्षरशः भटक्या जनावरासारखी झाली होती. काही स्वयंसेवकांच्या निदर्शनास ही बाब आली अन् त्यांनी याबाबत कर्जतच्या श्रद्धा फाउंडेशनला ही बाब कळवून तिच्यावर उपचार केले. डोळ्यात तेल घालून शबनमच्या प्रतीक्षेत असलेल्या तिच्या कुटुंबीयांच्या भावना तिला बघून अनावर झाल्या.

देवळाली कॅम्प परिसरात गेल्या दोन महिन्यांपासून एक तरुणी रस्त्यावर बेवारस अवस्थेत असल्याचे परिसरातील रहिवाशांच्या लक्षात आले. मानसिक संतुलन ढासळलेले असल्याने त्या मुलीला बोलताही येत नव्हते. त्यामुळे तिला तिच्या घरापर्यंत कसे पोहोचवावे असा प्रश्न होता. कॅम्प परिसरात राहणारे मनप्रितसिंग लांबा ऊर्फ बॉबी आणि निम्मी सुधा सिंग यांनी तिला जवळपास महिनाभर जेवण-खावण दिले. त्यानंतर मनोरुग्णांच्या पुनर्वसनासाठी काम करणाऱ्या सुलक्षणा आहेर या दोघांनी संपर्क साधला.

सुलक्षणा व हितेश बनसोडे यांनी पुण्यातील बापूसाहेब दगडे पाटील यांच्याशी संपर्क साधून रुग्णवाहिकेची मदत घेतली. तेथून पुढे मुंबईतील श्रद्धा फाऊंडेशनमध्ये या मुलीला त्याच रात्री उपचारार्थ नेण्यात आले. तेथे मानसोपचारतज्ज्ञांनी तिच्यावर उपचार केल्यावर ती हळूहळू बोलू लागली. तोडक्या-मोडक्या हिंदीत तिने तिचे नाव शबनम सांगितले. तिच्या घराचा पत्ताही सांगितला. मात्र, ती घरातून बाहेर कशी पडली आणि नाशिकमध्ये कशी आली याबाबत मात्र तिला काहीही आठवत नाही.

देवळाली कॅम्प परिसरातील रस्त्यावर बसलेल्या शबनमची विचारपूस करताना श्रद्धा फाऊंडेशनची स्वयंसेविका.

आईशी भेटण्याचा भावनिक क्षण.

तिच्या आगमनाचा क्षण अन् आनंदाश्रूंचे संमेलन

शबनमवर महिनाभर उपचार करु बिहारमधील मांजरा या गावी स्वयंसेवकां तिला नेले. तिकडे मांजरा गावी शबनमचं आई, तिन्ही भाऊ डोळ्यांत तेल घालून तिचं वाट बघत होते. देवांकडे तिच्यासाठी नवर करण्यात आले होते. श्रद्धाच्या स्वयंसेवव शबनमला घेऊन तिच्या घरी पोहचल तेव्हा अक्षरशः तिची आई, भावांनी हंबरड फोडला. वर्षभरानंतर ती घरी परतल्यामुं सर्वांनाच आनंदाश्रू अनावर झाले होते मोठ्या प्रतीक्षेनंतर घर पुन्हा मिळाल्या शबनलाही भावना अनावर झाल्या होत्या श्रद्धा फाउंडेशनचे स्वयंसेवक हे र कुटुंबासाठी देवदूत बनून आले होते. त्यामुं त्यांनी या स्वयंसेवकांसह श्रद्धाचे संस्थाप डॉ. भरत वाटवाने यांचे आभार मानले.

KARNATAKA
News

KANNADA

KARNATAKA MALLA
Mumbai

JULY 2018

epaper - karnatakamalla.com

ಕರ್ನಾಟಕ ಮಲ್ಲ

TEL: 24715208, Fax:24715237 ಮುಂಬಯಿಯಿಂದ ಪ್ರಕಟಿತ ಏಕೈಕ ಸಮಗ್ರ ಕನ್ನಡ ದೈನಿಕ KARNATAKA MALLA, MUMBAI

ಸಂಪುಟ : 27 ಸಂಚಿಕೆ : 175 ಶುಕ್ರವಾರ 27-07-2018 ಬೆಲೆ: ₹ 5-00 ಪುಟಗಳು - 12 ಸಂಪಾದಕ: ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಪಾಲೆತ್ತಾಡಿ

ಇಬ್ಬರು ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಮ್ಯಾಗ್ಸೆಸೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

ಹೊಸದಿಲ್ಲಿ, ಜು. 26 -ಈ ವರ್ಷ ಏಷ್ಯಾದ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ರಾಮನ್ ಮ್ಯಾಗ್ಸೆಸೆ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಇಬ್ಬರು ಭಾರತೀಯರು ಭಾಜನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತದ ಭರತ್ ವಟ್ವಾನಿ ಮತ್ತು ಸೋನಮ್ ವಾಂಗ್ ಚುಕ್ ಅವರ ಸಾಧನೆ ಮತ್ತು ಸೇವೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ 2018ನೇ ಸಾಲಿನ ಮ್ಯಾಗ್ಸೆಸೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಲಡಾಕ್ ಮೂಲದ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಿರುವ 51 ವರ್ಷದ ಸೋನಮ್ ವಾಂಗ್ ಚುಕ್ ಅವರು, ಪಶ್ಚಿಮ ಹಿಮಾಲಯದ ಮರುಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಗೆ ನೀರಿನ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನೀಗಿಸಲು ಐಸ್ ಸ್ತೂಪ ನಿರ್ಮಿಸುವ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲರ ಗಮನ ಸೆಳೆದಿದ್ದರು. ಇನ್ನು ಭರತ್ ವಟ್ವಾನಿ ಅವರಿಗೆ ಅವರ ಅಸಾಧರಣ ಧೈರ್ಯ ಮತ್ತು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿದ ಮಾನಸಿಕ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಅವರ ಘನತೆಯನ್ನು ಪುನಃಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಮ್ಯಾಗ್ಸೆಸೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. 1957ರಲ್ಲಿ ರಾಮನ್ ಮ್ಯಾಗ್ಸೆಸೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಫಿಲಿಪ್ಪೀನ್ಸ್ ನ ಮೂರನೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಏಷ್ಯಾದ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಏಷ್ಯಾವಲಯದಲ್ಲಿನ ಸಾಧಕರಿಗೆ ಮ್ಯಾಗ್ಸೆಸೆ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡುತ್ತದೆ.